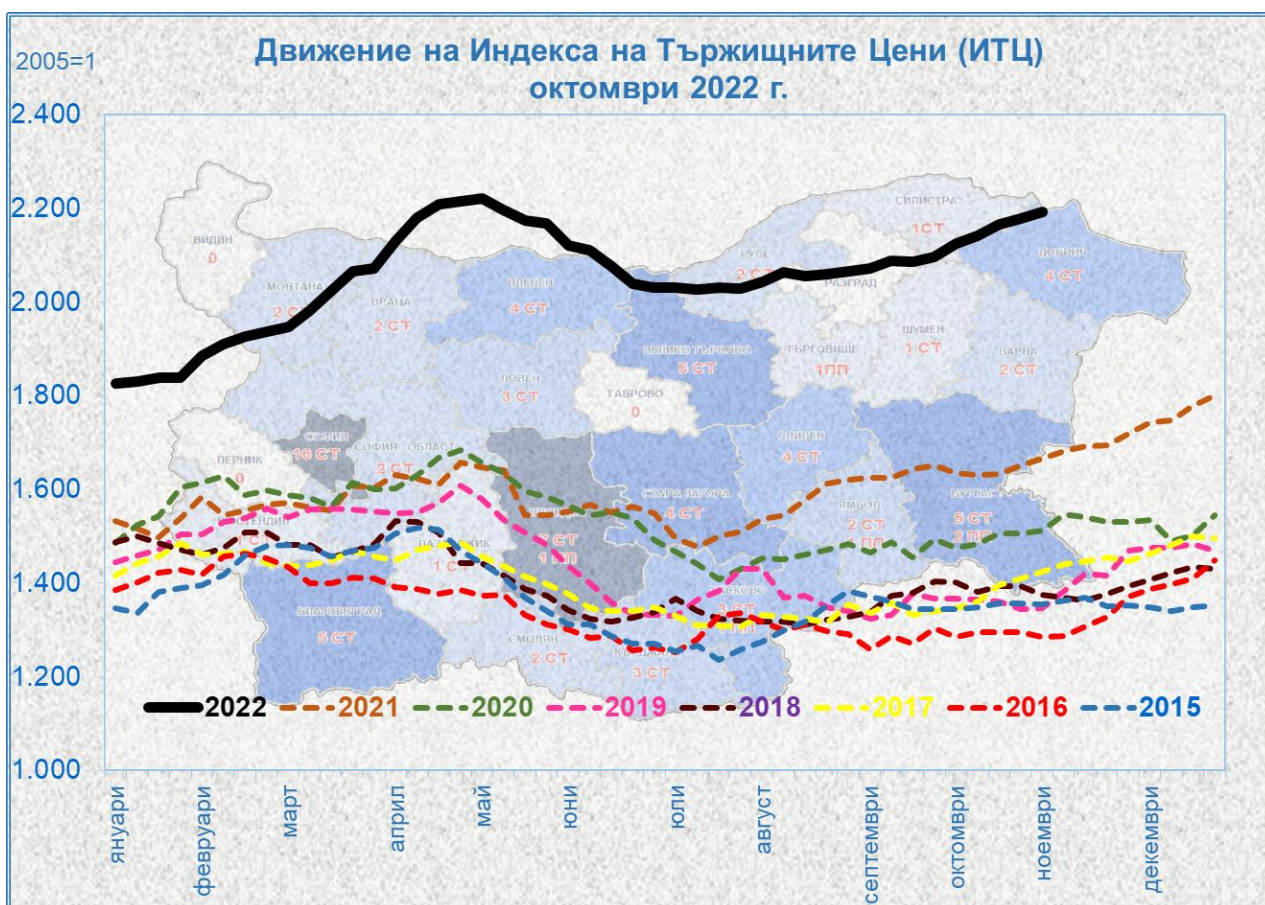

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти
на стоковите тържища в България

октомври 2022 г.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод	5
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	8
Хранителни стоки	11
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	11
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	13
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения	14
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	16
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през октомври 2015 / 2022	19
• Сравнителен анализ на цените на едро и дребно през месец октомври	21
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони	22
• Анализ на цените на млечни продукти по региони	23
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	25
Плодове и зеленчуци	28
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	30
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база ...	32
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през октомври 2015/2022 г.	34
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	36
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци	39
Международни цени	41
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН	41
• Международни цени на зърнените култури	44
• Международни цени на растителните масла	48
• Международни цени на млечните продукти	51
• Международни цени на месата	53
• Международни цени на захарта	58

Таблицы

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към октомври 2022 г. *	8
Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за октомври'22 г. на месечна, годишна база*	17
Таблица 3 Цени на едро на хранителните стоки през м. октомври за периода 2015/2022 г.*	19
Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през октомври за периода 2015/2022 г. *	20
Таблица 5 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2022 г.*	21
Таблица 6 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец октомври 2022 г.*	22
Таблица 7 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец октомври 2022 г.*	23
Таблица 8 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за октомври на месечна, годишна база*	33
Таблица 9 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец октомври за периода 2015/2022 г.*	35
Таблица 10 Цени на едро на зеленчуци по области през октомври 2022 г.*	36
Таблица 11 Цени на едро на плодове по области през октомври 2022 г.*	37
Таблица 12 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към октомври 2022 г. *	42

Фигури

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец октомври 2022 г.	9
фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2022 г.	10
фигура 3 ИТЦ за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.	10
фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – октомври 2022 г.	11
фигура 5 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.	11
фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.	12
фигура 7 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.	13
фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.	14
фигура 9 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.	15
фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.	15
фигура 11 Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври 2022 г. на месечна база	17
фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври 2022 г. на годишна база	18
фигура 13 Цени на едро на хранителните стоки през м. октомври 2015/2022 г.	19
фигура 14 Стойност на потребителската кошница през октомври 2015/2022 г.	20
фигура 15 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2022 г.	21
фигура 16 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. октомври 2022 г. по области	23
фигура 17 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. октомври 2022 г. по области	24
фигура 18	фигура 19..... 25
фигура 20	фигура 21..... 25
фигура 22	фигура 23..... 25
фигура 24	фигура 25..... 25

фигура 26	фигура 27.....	26
фигура 28	фигура 29.....	26
фигура 30	фигура 31.....	26
фигура 32	фигура 33.....	26
фигура 34	фигура 35.....	27
фигура 36	фигура 37.....	27
фигура 38	фигура 39.....	27
фигура 40	фигура 41.....	27
фигура 42	фигура 43.....	28
фигура 44	фигура 45.....	28
фигура 46	Относителен дял на продажбите на зеленчуци през м. октомври 2022 г.	29
фигура 47	Относителен дял на продажбите на плодове през м. октомври 2022 г.	29
фигура 48	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.	31
фигура 49	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.	31
фигура 50	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври'22- месечна база....	33
фигура 51	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври'22- годишна база ...	34
фигура 52	Цени на едро на плодовете и зеленчуците през м. октомври 2015/2022 г.	34
фигура 53	Цени на едро на зеленчуци през м. октомври 2022 г. по области	37
фигура 54	Цени на едро на плодове през м. октомври 2022 г. по области.....	38
фигура 55	фигура 56.....	39
фигура 57	фигура 58.....	39
фигура 59	фигура 60.....	39
фигура 61	фигура 62.....	39
фигура 63	фигура 64.....	40
фигура 65	фигура 66.....	40
фигура 67	фигура 68.....	40
фигура 69	фигура 70.....	40
фигура 71	фигура 72.....	41
фигура 73	ФАО индекс през октомври'22	фигура 74 ФАО индекс на храните октомври'22.....
фигура 75	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г. ...	43
фигура 76	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – октомври 2022 г. ...	43
фигура 77	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'21-октомври'22...	45
фигура 78	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99-октомври'22...	45
фигура 79	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'21–октомври'22...	46
фигура 80	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–октомври'22...	46
фигура 81	Цена на царевичната на Чикагската стокова борса за периода януари'21–октомври'22..	47
фигура 82	Цена на царевичната на Чикагската борса за периода януари'14–октомври'22.....	48
фигура 83	ФАО индекс на растителните масла за периода януари'21 – октомври'22	49
фигура 84	ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – октомври 2022 г.	49
фигура 85	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'21/октомври'22	50
фигура 86	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/октомври'22	51
фигура 87	ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'21 – октомври'22.....	52
фигура 88	ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.	52

фигура 89	ФАО индекс на месата за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.....	53
фигура 90	ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.....	54
фигура 91	Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'21 – октомври'22	55
фигура 92	Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'99 – октомври'22	55
фигура 93	Международна цена на свинското месо на CME Group януари'21/ октомври'22	56
фигура 94	Международна цена на свинското месо на CME Group януари'99 /октомври'22	56
фигура 95	Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'21/октомври'22	57
фигура 96	Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'99/октомври'22	57
фигура 97	ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.....	58
фигура 98	ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – октомври 2022 г.....	59
фигура 99	Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'21 – октомври'22.....	59
фигура 100	Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14 – октомври'22.....	61

Увод

През месец октомври тенденциите, наблюдавани на пазара на храни са преобладаващо възходящи, като темпът на нарастване остава устойчив.

При цените на стоките от стоковата група на хранителните продукти е регистриран изцяло възходящ тренд, но пазарът на олио се успокоява и е отчетено известно намаление на цената.

Продължава поскъпването на млечните произведения. Тенденциите при цените на месните произведения са преобладаващо възходящи, но в тесни ценови диапазони.

При цените на плодовете и зеленчуците се наблюдават характерните за тези стоки сезонни колебания нагоре.

На **месечна база** на пазара на храни се наблюдават възходящи тенденции при цените на всички стоки от тази стокова група, с изключение на олиото, което поевтинява, макар и незначително. Бърз темп на нарастване през месеца е отчетен при цената яйцата.

Запазва се възходящият тренд при цените на млечните произведения

Промяната на месечните цени на месата и месните произведения през октомври, спрямо септември се движи с минимални темпове нагоре.

С настъпването на есента цените на повечето плодове и зеленчуци се увеличават, което е по-силно изразено при оранжерийните зеленчуци.

На **годишна база** цените на всички основни хранителни стоки бележат ръст, който е средно в диапазона 30 - 70%. В резултат на устойчивото покачване на цената на олиото през втората половина на предходната година и достигането на нови пикови стойности през месец май тази година, е отчетен значителен ръст на годишна база от 40%.

Значителното поскъпване на захарта през есента на миналата година и устойчивият възходящ тренд през тази година рефлектират върху отчетения силен ръст на стойностите на годишна база от 76%. Увлечение от 20 – 40% има при цените и на другите стоки от тази група, а яйцата поскъпват на годишна база с 50%.

Поскъпване спрямо същия месец на миналата година има при всички млека и млечни продукти, което е в диапазона 30 – 60%.

На пазара на месо през октомври също се наблюдават значителни колебания нагоре, като цените на пилето и пилешките разфасовки бележат значителен ръст на годишна база от около 35 – 40%. По-стабилна остава единствено цената на свинското месо, с незначителен ръст от 1%.

През месец октомври цените на зеленчуците и плодовете следват характерните сезонни трендове, които на годишна база са основно възходящи.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец октомври в **периода 2015 – 2022 г.** показва, че през тази година цените на всички хранителни продукти, с изключение на свинското месо, са най-високи за периода. Темповете на нарастване на цените са най-силно изразени при олиото, захарта и млечните произведения.

През месец октомври 2022 г. са отчетени най-високите нива за анализирания период на цените на захарта, фасула, ориза, брашното, олиото и яйцата.

Мониторингът на цените на млечните произведения през месеца показва най-високи за периода стойности при кашкавала, сиренето и маслото.

Аналогични са изводите от наблюденията на цените на месата и месните произведения с достигнати максимални стойности през октомври тази година в сравнените със същия месец на анализирания период при пилето, каймата и рибата. Изключение от общата тенденция има при цената на свинското месо, която остава под нивото от 2019 година.

Тенденциите при движението на цените на плодовете и зеленчуците са възходящи спрямо предходните години, а част от тях бележат пикови за периода стойности.

От наблюдаваните от Комисията 149 стоки е направена извадка от 27 хранителни стоки, включени в **потребителската кошница**. 13 от тях са основни хранителни стоки и 14 съответно плодове и зеленчуци. Анализът на стойността за единица продукт на стоките от потребителската кошница показва, че през месец октомври 2022 г. сумата е най-високата спрямо същия месец за периода 2015 – 2022 г., като нарастването на годишна база е 24 пункта или 30%, а увеличението на стойността на потребителската кошница за последните осем години е 38 пункта или 58,5%.

След известно стабилизиране на кривата на **Индекса на тържищните цени** през януари, през следващите месеци кривата отново тръгва нагоре, стойностите остават значително над нивата от същия период на миналите години, като през първата седмица на месец май е достигнат нов стойностен пик. През следващите седмици за първи път от десет месеца трендът се обръща и кривата на индекса тръгва надолу. Низходящият тренд се задържа и през месец юни, а през юли индексът се стабилизира на нивото предходния месец. През следващите месеци кривата има плавен и устойчив възходящ тренд, който се засилва през октомври.

Аналогични са изводите от наблюдението на груповите¹ индекси на тържищните цени със стабилизиране на стойностите през месеца на хранителните стоки и лек спад на месните продукти. Движението на кривата на индекса на плодовете и зеленчуците е леко нагоре, а индексът на млечните произведения запазва възходящия си тренд, като достига за пореден месец стойностен пик.

През месец октомври се запазва наблюдаваната от предходните пет месеца тенденция на успокояване на **международния пазар** на храните, като е регистриран спад на стойностите при цените на маслата и мазнините, на захарта, месото и млечните продукти. Ръст на месечна база е отчетен при зърнените храни.

¹ ИТЦ на хранителните стоки, на млечните произведения, на месните произведения и на плодовете и зеленчуците

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

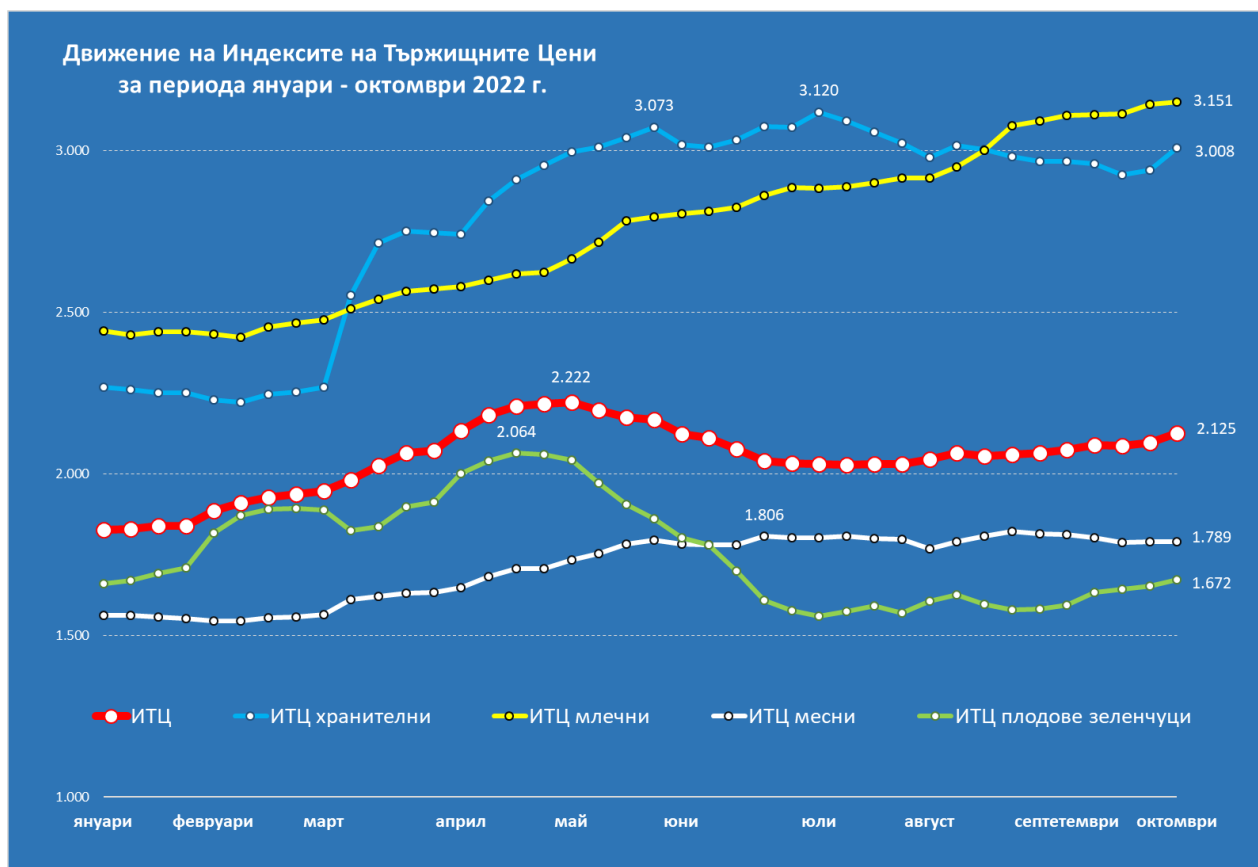
От началото на месец юли 2021 г. кривата на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ) има устойчив и стръмен възходящ тренд, който се запазва и през 2022 г. Особено силно това покачване на стойностите се наблюдава в периода февруари – първата седмица на май настоящата година, когато кривата стъпва на най-високото ниво за периода, в който е конструиран и наблюдаван този индекс.

Таблица 1, фигура 4

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към октомври 2022 г. ^{*2}

месец	седмица	ИТЦ Индекс на Тържищните Цени	ИТЦ на хранителните стоки	ИТЦ на млечните продукти	ИТЦ на месните продукти	ИТЦ на плодвете и зеленчуците
януари	1	1.827	2.267	2.442	1.561	1.660
	2	1.830	2.261	2.430	1.562	1.671
	3	1.838	2.250	2.440	1.556	1.692
	4	1.839	2.250	2.439	1.552	1.709
февруари	1	1.886	2.229	2.432	1.545	1.816
	2	1.910	2.222	2.422	1.544	1.872
	3	1.927	2.246	2.453	1.554	1.889
	4	1.938	2.252	2.467	1.556	1.892
март	1	1.947	2.268	2.476	1.563	1.887
	2	1.982	2.553	2.511	1.611	1.825
	3	2.026	2.713	2.541	1.620	1.837
	4	2.065	2.752	2.565	1.629	1.897
	5	2.072	2.745	2.571	1.634	1.912
април	1	2.132	2.740	2.579	1.648	2.001
	2	2.182	2.844	2.598	1.681	2.040
	3	2.210	2.911	2.618	1.705	2.064
	4	2.216	2.955	2.624	1.706	2.060
май	1	2.222	2.995	2.666	1.733	2.043
	2	2.197	3.011	2.717	1.753	1.971
	3	2.174	3.040	2.782	1.784	1.906
	4	2.168	3.073	2.796	1.796	1.861
юни	1	2.122	3.018	2.804	1.783	1.802
	2	2.111	3.011	2.813	1.781	1.781
	3	2.076	3.033	2.825	1.781	1.700
	4	2.039	3.074	2.862	1.806	1.608
	5	2.032	3.072	2.885	1.803	1.577
юли	1	2.030	3.120	2.883	1.801	1.558
	2	2.028	3.093	2.888	1.807	1.573
	3	2.031	3.057	2.901	1.800	1.591
	4	2.029	3.022	2.915	1.798	1.569
август	1	2.043	2.978	2.916	1.768	1.607
	2	2.064	3.014	2.948	1.789	1.624
	3	2.055	3.004	3.000	1.806	1.595
	4	2.060	2.982	3.077	1.822	1.578
	5	2.065	2.965	3.092	1.814	1.581
септември	1	2.073	2.967	3.108	1.811	1.595
	2	2.089	2.959	3.111	1.801	1.633
	3	2.086	2.925	3.113	1.788	1.642
	4	2.096	2.940	3.143	1.788	1.652
октомври	1	2.125	3.008	3.151	1.789	1.672
	2	2.141	3.057	3.163	1.736	1.688
	3	2.166	3.020	3.203	1.763	1.735
	4	2.179	3.008	3.218	1.772	1.747

² * Хистограмите в колоните показват движението на стойностите за периода

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец октомври 2022 г.

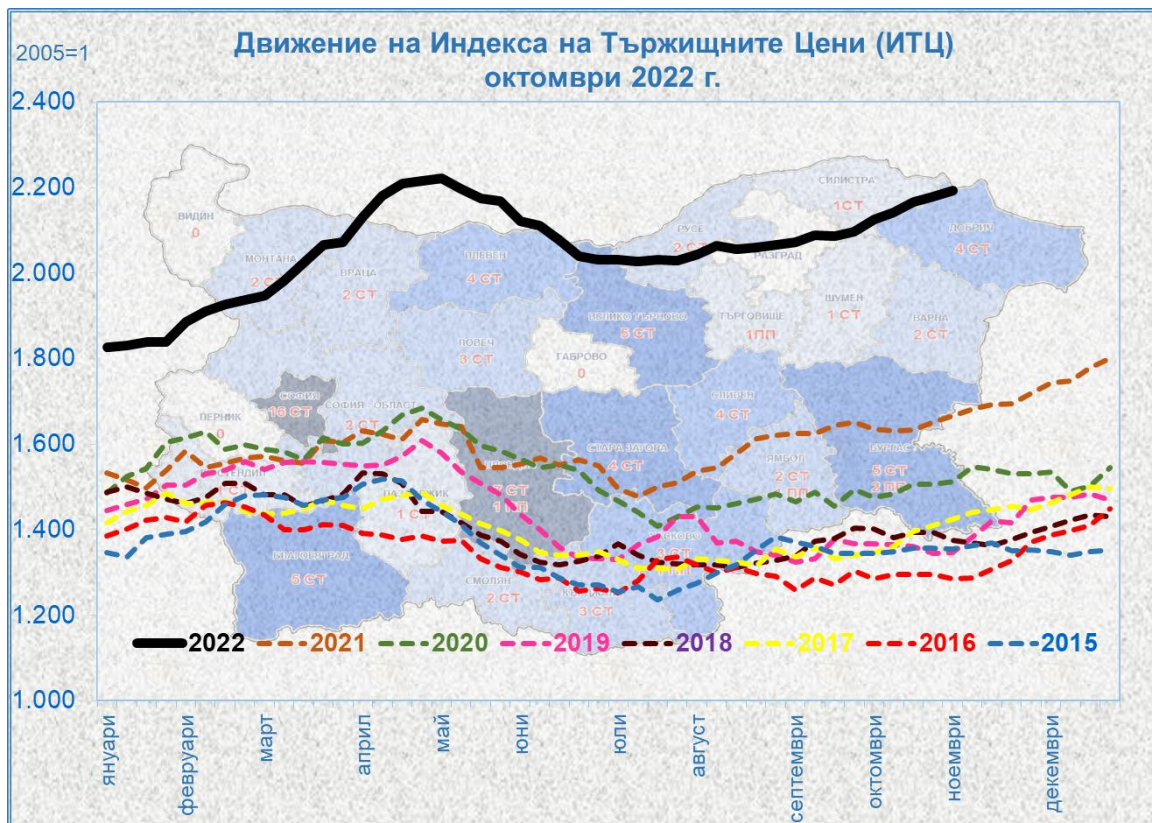
От втората седмица на м. май Индексът на Тържищните Цени (ИТЦ) бележи плавно понижение на стойностите, което се задържа и през целия месец юни. През юли кривата се стабилизира на нивото от предходния месец. През месец август стойностите са сравнително стабилни, но индексът се стабилизира на малко по-високо ниво спрямо предходните два месеца, а през септември наблюдаваният тренд е възходящ.

В началото на месец октомври кривата стартира от ниво 2,125 пункта. През следващите седмици се наблюдава ръст на стойностите и до края на месеца индексът се движи нагоре. През последната седмица на месеца кривата стъпва на ниво от 2,179 пункта. Средномесечните стойности през октомври са с 3% по-високи спрямо предходния месец. На годишна база е отчетен ръст на индекса от 30%.

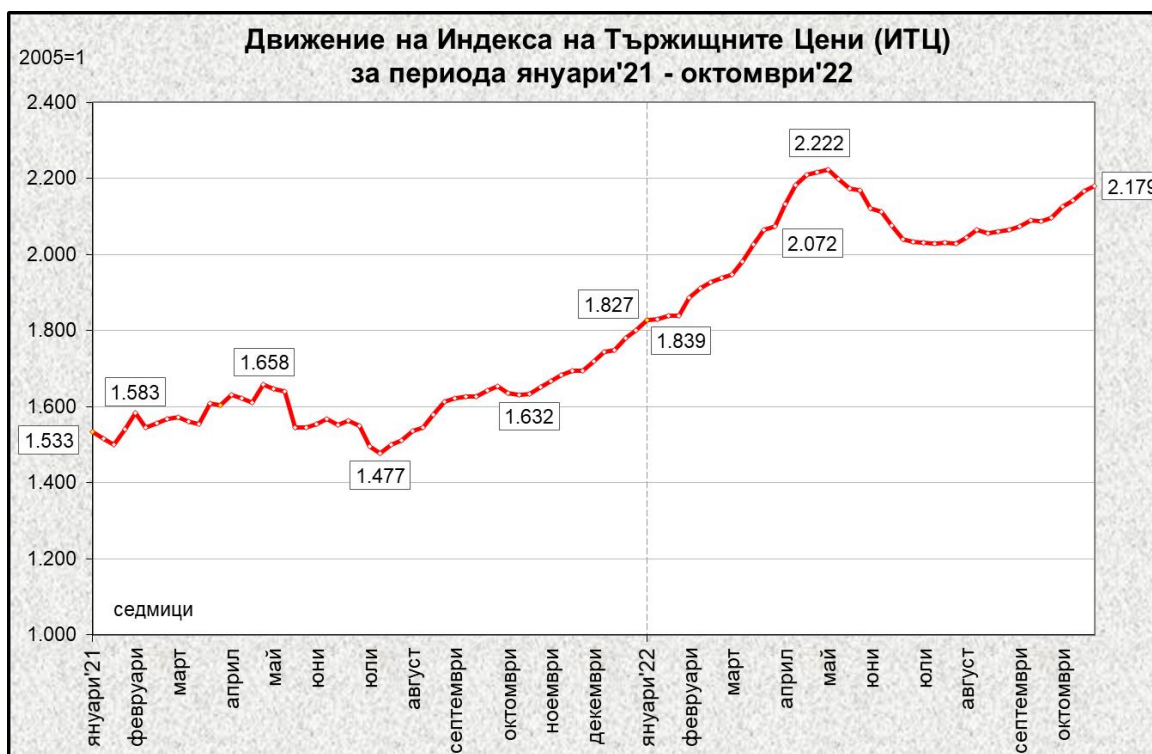
Покачването на стойностите на индекса през октомври се дължи на поскъпването на повечето хранителни стоки и продължаващото покачване на цените на млечните произведения. *фигура 3, фигура 1*

През м. октомври 2022 г. кривата на Индекса на тържищните цени запазва тенденциите на движение от предходните години и нивата остават изключително високи. *фигура 2*

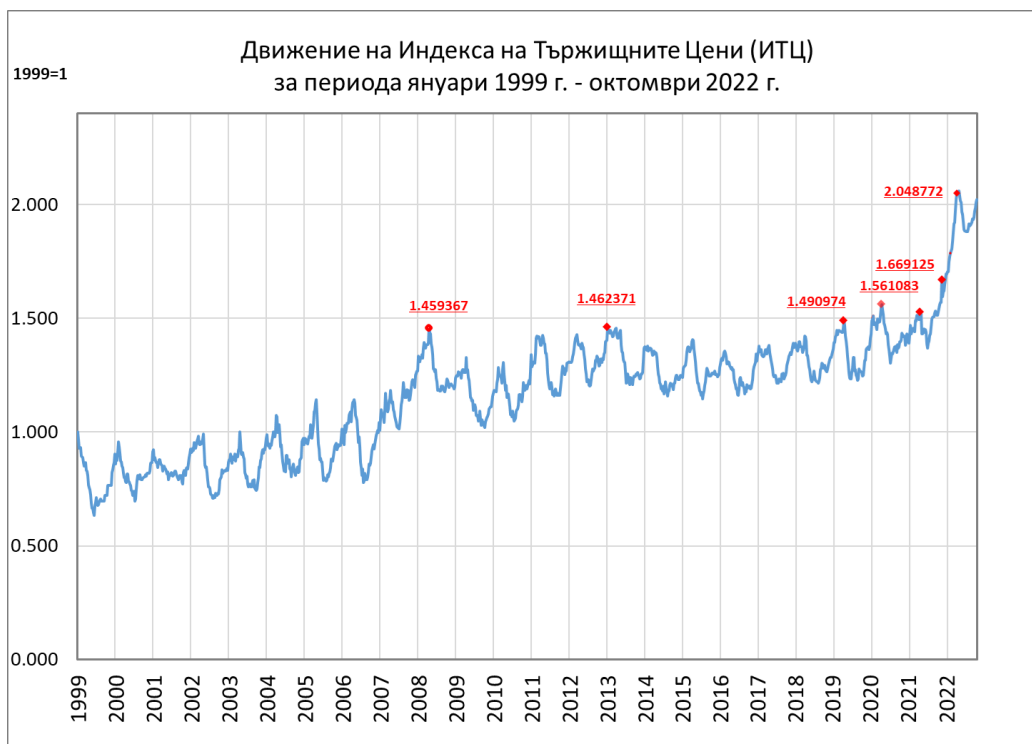
Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – октомври 2022 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на май 2022 г. Пикови стойности, но на значително по-ниска нива, са достигнати и през зимата на 2008, 2013 и 2019 г.

фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2022 г.

фигура 3 ИТЦ за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

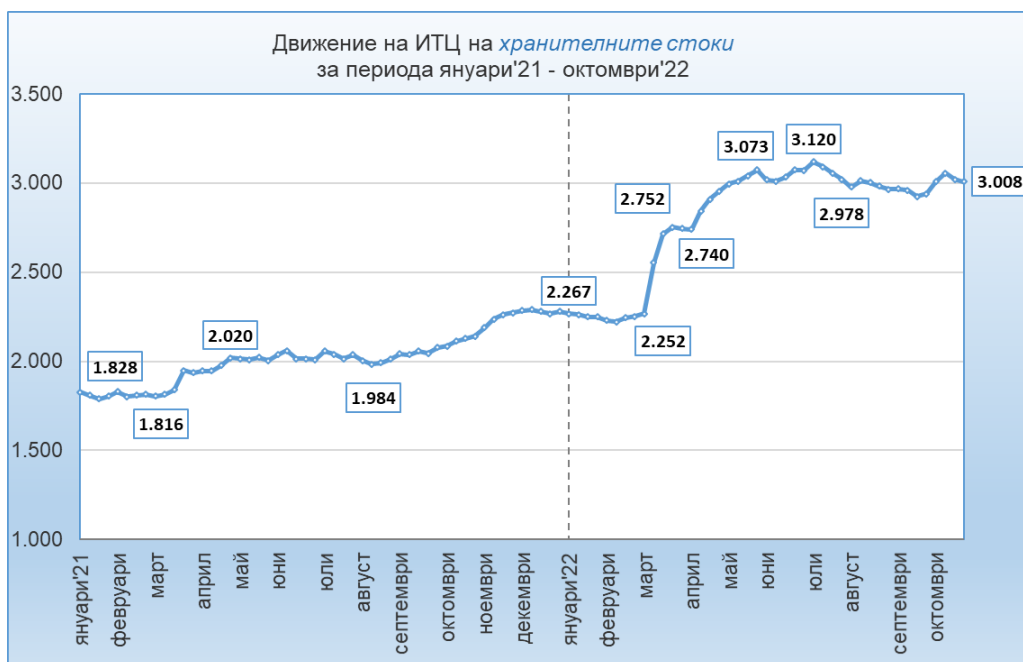

фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – октомври 2022 г.

Хранителни стоки

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав³.

фигура 5 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

³ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

В началото на октомври ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 3,008 пункта. През следващите две седмици стойностите се покачват, но в края на месеца се връщат на нивото от началото на октомври.

Цените на повечето стоки, които влизат в състава на индекса бележат лек ръст, но в тесния диапазон от 4-6%. Поскъпване има при лещата и яйцата, а при цената на олиото е отчетен и слаб спад.

През октомври средномесечните стойности са 3,023 пункта и остават малко над нивата от септември и са с 43% над нивото от същия период на миналата година. *фигура 5*

В началото на май 2022 г. стойностите на ИТЦ достигат за пореден месец пикови нива, които са най-високите за периода, в който е конструиран този индекс. *фигура 6*

Високи стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г.

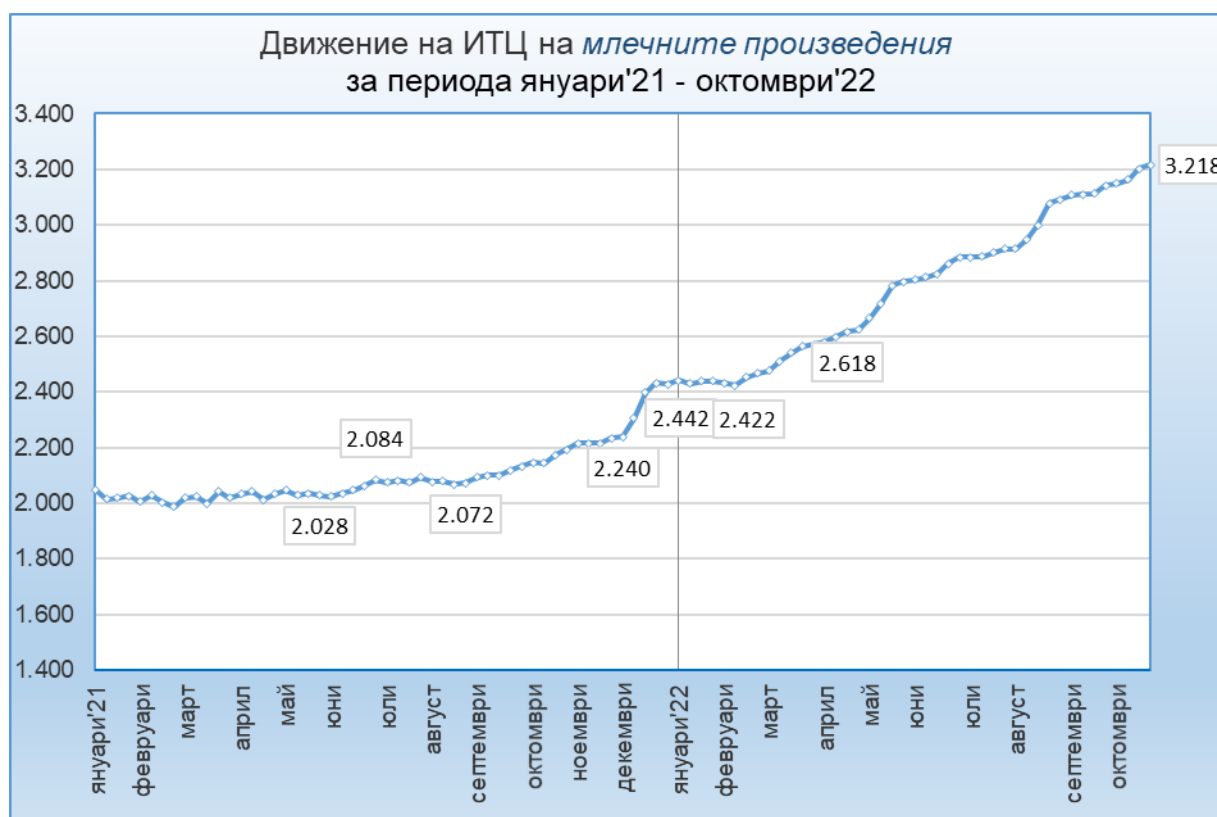
фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура⁴.

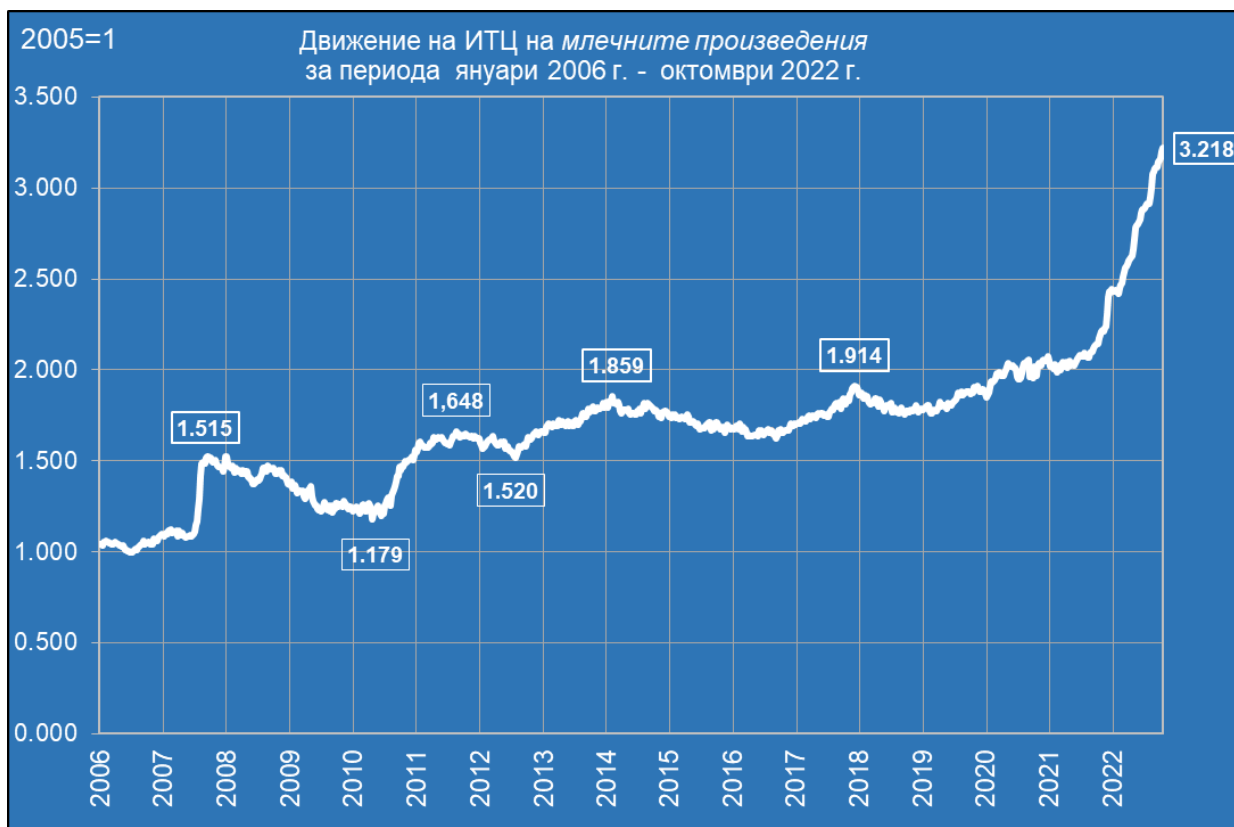
В началото на месеца стойностите стартират от ниво 3,150 пункта. В резултат на трайния възходящ тренд на цените на млечните произведения през втората половина на миналата година, както и в периода февруари – октомври тази година, кривата на индекса на млечните произведения през последната седмица на октомври достига до нови пикови нива за целия период, в който Комисията наблюдава млечните произведения. През целия месец индексът запазва устойчив възходящ тренд, което се обуславя от пълзящото поскъпване на млечните произведения. През последната седмица стойностите стъпват на ниво от 3,218 пункта. Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на този индекс са се увеличили с 47%. *фигура 7*

Ретроспекцията на движението на индекса на млечните произведения показва, че рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше през втората половина на 2017 г. *фигура 8*

фигура 7 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

⁴ Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.

• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата⁵ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

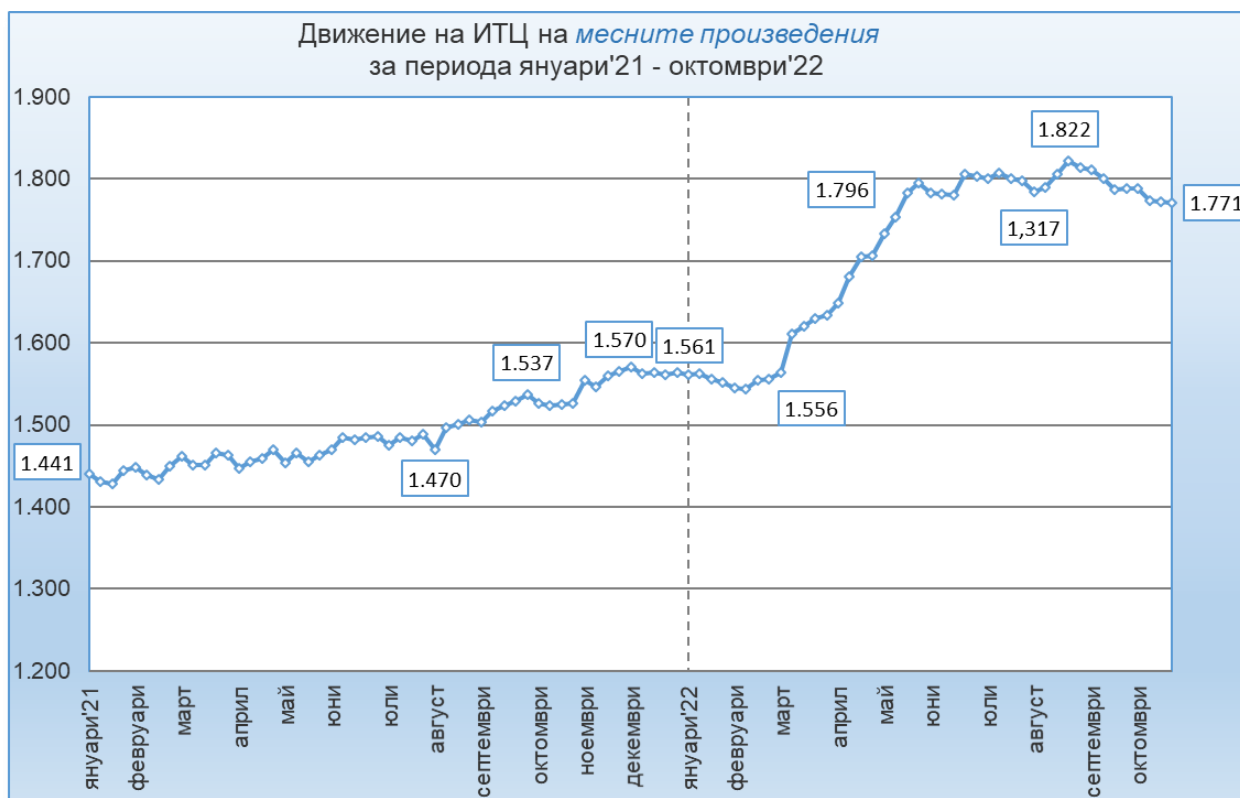
В началото на месец октомври ИТЦ на месото стартира от ниво 1,789 пункта. През следващите седмици кривата има лек низходящ тренд. Колебанието при движението на кривата през месеца се дължи на поевтиняването на пилето и някои месни произведения. В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с 16,6 % по-високи. *фигура 9*

През четвъртата седмица на месец август са регистрирани пикови стойности на индекса на месните произведения от периода на неговото създаване.

Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетени и през м. октомври 2020 г – 1.472 пункта. С покачването на стойностите през месец юни 2021 г., кривата достигна нов пик от 1.486 пункта. В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през

⁵ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скумрия).

следващите месеци на 2021 г., през ноември отново са достигнати най-високи към онзи момент нива. *фигура 10*

фигура 9 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.

- **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Движението на цените на едро на хранителните стоки през м. октомври показва възходящ тренд при цените на повечето от тях. Спрямо септември е отчетен ръст на цените с около 4 - 10%.

Цената на захарта поскъпва на месечина база с 6%. От началото на февруари се заражда силна възходяща тенденция. За периода февруари – октомври е отчетен ръст от 57% на цената на захарта. В този период се наблюдаваше значително поскъпване и на международната цена на захарта. В края на октомври цената стъпва на ниво от 2,52 лв./кг, която стойност е най-високата, отчетена от Комисията от 1999 г. до сега. Спрямо същия месец на миналата година захарта е поскъпнала със 76%. *фигура 21, фигура 11, Таблица 2*

През първите два месеца на годината цената на олиото има стабилен характер. От началото на март започва рязко покачване на стойностите. В края на втората седмица на месеца кривата рязко тръгва нагоре и през последната седмица на май цената достига до 5,25 лв./л. Поскъпването за този кратък период е 51%. През следващите два месеца стойностите се стабилизират, но на високите нива от месец май, като през първата седмица на юли е отчетена цена от 5,27 лв./л. След достигането на тази висока стойност, кривата тръгва надолу и в края на октомври стъпва на ниво от 4,68 лв./л. Отчетеният спад на цената на олиото на месечна база е 2%, а на годишна база има ръст от 41%. *фигура 12, Таблица 2, фигура 11*

През месец октомври се наблюдава рязко поскъпване на яйцата, като цената им достига пикови стойности за последните години от 0,34 лв./бр. На месечна база увеличението на цената е 10%, а на годишна база то е 50%.

Ръст на цените с около 4-9% е отчетен при цените на фасула, лещата, и брашното.

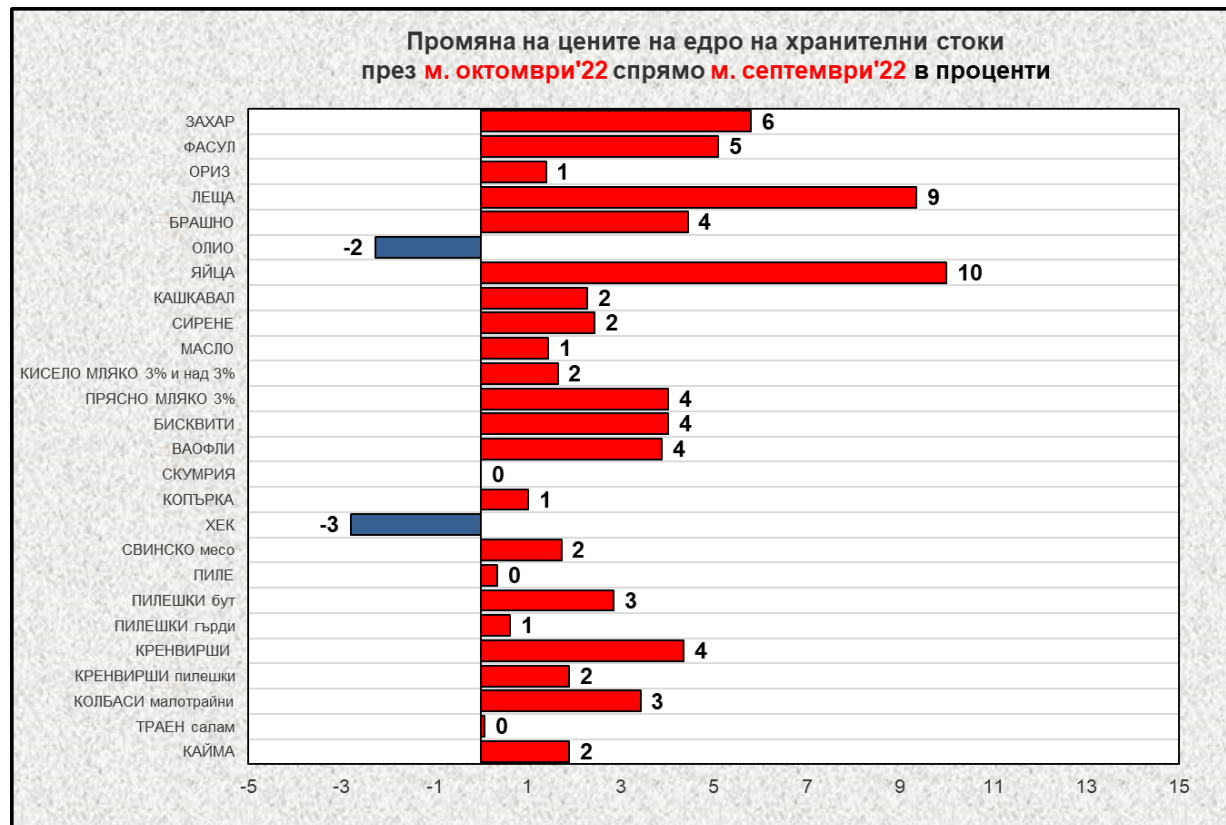
При млечните произведения през месец октомври отново се наблюдава поскъпване, което е в диапазона 1-4%

Цените на месото и месните произведения като цяло са възходящи, но ценовите колебания нагоре са малки и са в диапазона 1-4%.

От групата на сладкарските изделия (бисквити, вафли) има лек ръст на цените от около 4%. Месечните наблюдения на рибите показват намаление на цената на хека с 3%, а стойностите на другите риби са около нивата от предходния месец..

Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за октомври'22 г. на месечна, годишна база^{*6}

СТОКА	септември'22	октомври'22			октомври'21		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	2.41	2.55	▲ 5.8	0.14	1.45	▲ 76	1.10
ФАСУЛ	3.92	4.12	▲ 5.1	0.20	3.79	▲ 9	0.33
ОРИЗ	2.86	2.90	▲ 1.4	0.04	2.33	▲ 24	0.57
ЛЕЩА	3.74	4.09	▲ 9.4	0.35	2.97	▲ 38	1.12
БРАШНО	1.35	1.41	▲ 4.4	0.06	1.06	▲ 33	0.35
ОЛИО	4.84	4.73	▼ -2.3	-0.11	3.36	▲ 41	1.37
ЯЙЦА	0.30	0.33	▲ 10.0	0.03	0.22	▲ 50	0.11
КАШКАВАЛ	16.61	16.99	▲ 2.3	0.38	11.69	▲ 45	5.30
СИРЕНЕ	11.07	11.34	▲ 2.4	0.27	7.23	▲ 57	4.11
МАСЛО	2.78	2.82	▲ 1.4	0.04	1.96	▲ 44	0.86
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	1.21	1.23	▲ 1.7	0.02	0.77	▲ 60	0.46
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	2.24	2.33	▲ 4.0	0.09	1.77	▲ 32	0.56
БИСКВИТИ	1.74	1.81	▲ 4.0	0.07	1.57	▲ 15	0.24
ВАОФЛИ	3.85	4.00	▲ 3.9	0.15	3.08	▲ 30	0.92
СКУМРИЯ	4.99	4.99	■ 0.0	0.00	4.89	▲ 2	0.10
КОПЪРКА	2.97	3.00	▲ 1.0	0.03	2.50	▲ 20	0.50
ХЕК	5.73	5.57	▼ -2.8	-0.16	5.27	▲ 6	0.30
СВИНСКО месо	9.25	9.41	▲ 1.7	0.16	9.28	▲ 1	0.13
ПИЛЕ	5.74	5.76	▲ 0.3	0.02	4.30	▲ 34	1.46
ПИЛЕШКИ бут	4.56	4.69	▲ 2.9	0.13	3.33	▲ 41	1.36
ПИЛЕШКИ гърди	11.05	11.12	▲ 0.6	0.07	7.88	▲ 41	3.24
КРЕНВИРШИ	6.88	7.18	▲ 4.4	0.30	5.69	▲ 26	1.49
КРЕНВИРШИ пилешки	4.75	4.84	▲ 1.9	0.09	3.86	▲ 25	0.98
КОЛБАСИ малотрайни	5.54	5.73	▲ 3.4	0.19	5.23	▲ 10	0.50
ТРАЕН салам	11.51	11.52	■ 0.1	0.01	9.52	▲ 21	2.00
КАЙМА	7.90	8.05	▲ 1.9	0.15	6.05	▲ 33	2.00

фигура 11 Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври 2022 г. на месечна база

⁶ * Стрелките в колоните на таблицата показват посоката на промяната на цените на месечна и годишна база и големината на изменението в левова стойност.

фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври 2022 г. на годишна база

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки се наблюдават изцяло възходящи тенденции. *Таблица 2, фигура 12*

Най-голям ръст на годишна база е отчетен при цената на захарта със 76% и в диапазона 10 - 50% на останалите стоки в тази група.

От началото на месец февруари се наблюдава устойчив възходящ тренд на млечните произведения. Месец октомври е поредният месец с достигнати пикови стойности на цените на кашкавала и сиренето. Цените на маслото и млеката също се повишават в периода април – октомври. *фигура 40, фигура 44*

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват изцяло възходящи тенденции, като поскъпване в диапазон от 30-40% е отчетено при пилето, пилешките разфасовки и месните произведения. Сравнително стабилна се задържа цената на свинското месо, чиято цена се е повишила спрямо същия месец на миналата година с 1%.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват поскъпване от 2 - 6% на скумрията и хека и с 20% на копърката.

При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 15-30%.

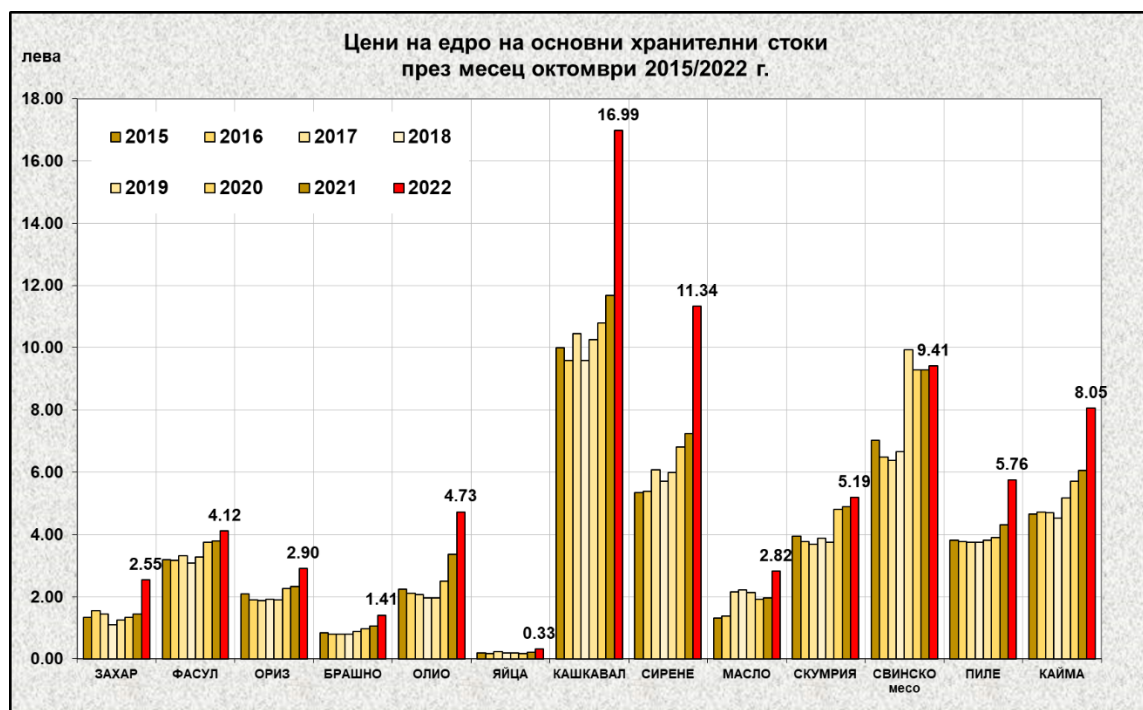
- Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през октомври 2015 / 2022

Таблица 3 Цени на едро на хранителните стоки през м. октомври за периода 2015/2022 г.*⁷

октомври	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО МЕСО	ПИЛЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт
2015	1.33	3.19	2.08	0.83	2.24	0.20	10.00	5.34	1.31	3.94	7.02	3.82	4.65	46
2016	1.55	3.16	1.90	0.79	2.11	0.17	9.60	5.38	1.37	3.77	6.49	3.77	4.72	45
2017	1.45	3.32	1.87	0.79	2.06	0.23	10.46	6.07	2.16	3.69	6.38	3.75	4.69	47
2018	1.09	3.08	1.92	0.79	1.97	0.19	9.60	5.72	2.21	3.87	6.65	3.76	4.52	45
2019	1.24	3.28	1.90	0.88	1.96	0.19	10.26	6.00	2.14	3.76	9.94	3.81	5.18	51
2020	1.33	3.76	2.27	0.97	2.50	0.18	10.79	6.82	1.91	4.81	9.29	3.90	5.71	54
2021	1.45	3.79	2.33	1.06	3.36	0.22	11.69	7.23	1.96	4.89	9.28	4.30	6.05	58
2022	2.55	4.12	2.90	1.41	4.73	0.33	16.99	11.34	2.82	5.19	9.41	5.76	8.05	76
Sparklines														

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец октомври в периода 2015 – 2022 г. показва, че през тази година цените на всички хранителните продукти, предмет на този анализ с изключение на свинското месо, са най-високи за периода. Таблица 3

Поскъпването спрямо същия месец на предходните седем години е най-силно изразено при олиото, захарта и млечните произведения. Цените на пилето и каймата през месец октомври тази година също са най-високи. фигура 13

фигура 13 Цени на едро на харнителните стоки през м. октомври 2015/2022 г.

⁷ *Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на единица продукт за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока през годините чрез Sparklines (блещукащи линии).

Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през октомври за периода 2015/2022 г. ^{*8}

Стойност на потребителската кошница за единица продукт на база на цените на 27 хранителни стоки			
октомври	хранителни стоки	плодове и зеленчуци	общо
2015 г.	46	19	65
2016 г.	45	17	62
2017 г.	47	19	66
2018 г.	45	20	65
2019 г.	51	19	70
2020 г.	54	20	74
2021 г.	58	21	79
2022 г.	76	27	103

Анализът на стойността за единица продукт на 13 хранителни стоки, включени в потребителската кошница показва, че през месец октомври 2022 г. сумата е 76 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 18 пункта или 31%. Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2015 – 2022 г. Увеличението на стойността на хранителните стоки в потребителската кошница за последните осем години е 30 пункта или 65%. Таблица 4, фигура 14

фигура 14 Стойност на потребителската кошница през октомври 2015/2022 г.

⁸ *Хоризонталните хистограми в колоните визуализират движението на стойностите през годините

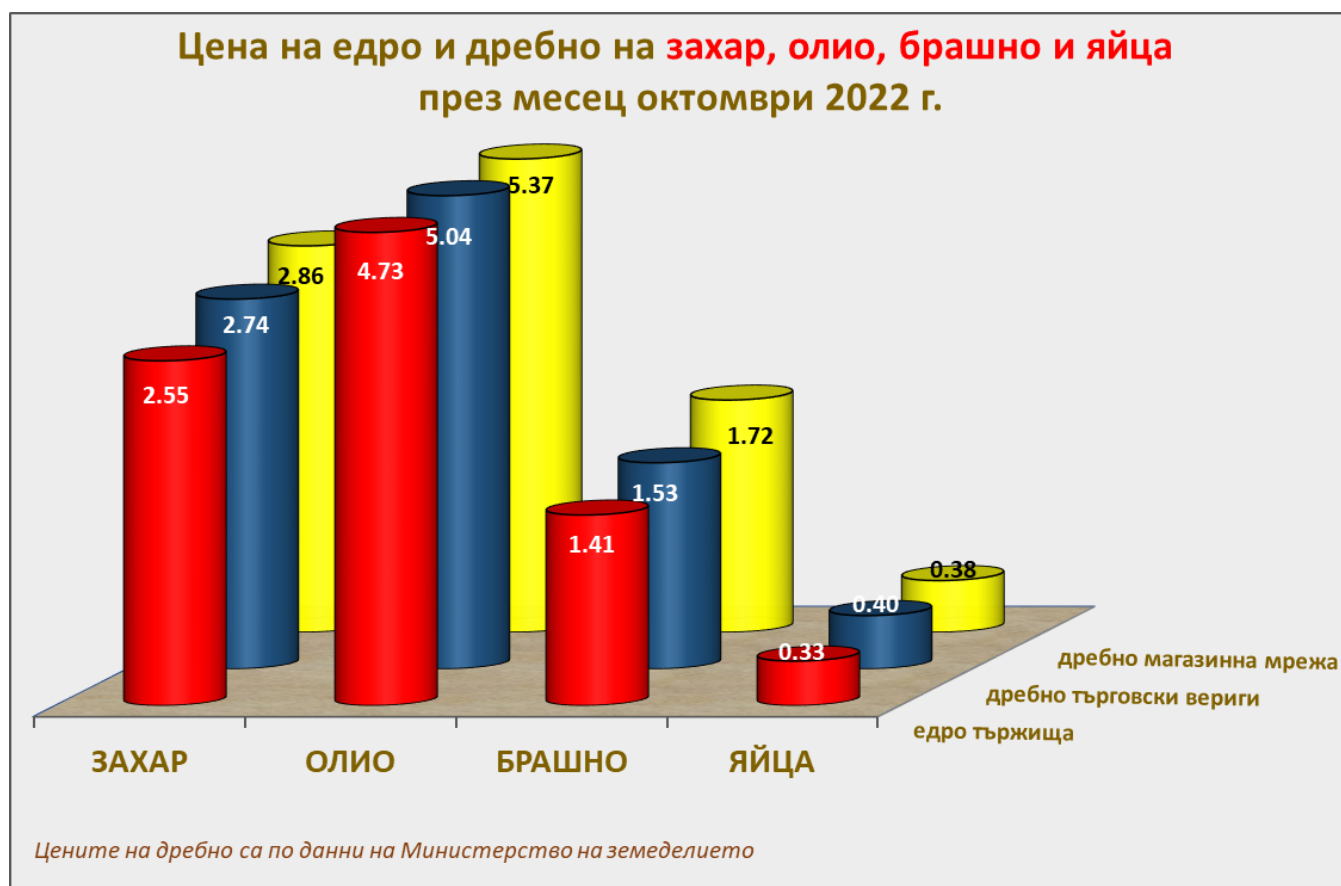
- **Сравнителен анализ на цените на едро и дребно през месец октомври**

Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. октомври надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро в големите търговски вериги са в диапазона 7–20%, като надценката, отчетена при яйцата е 20% и 7-8% при захарта, олиото и брашното.

В магазинната мрежа най-голямата надценка от 22% е при брашното и 12-16% при цените на захарта, олиото и яйцата. *Таблица 5, фигура 15*

Таблица 5 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2022 г.*⁹

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	2.55	2.74	7	0.19	2.86	12	0.31
ОЛИО	4.73	5.04	7	0.31	5.37	14	0.64
БРАШНО	1.41	1.53	8	0.12	1.72	22	0.31
ЯЙЦА	0.33	0.40	20	0.07	0.38	16	0.05

фигура 15 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2022 г.

⁹ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

- Анализ на цените на хранителни стоки по региони**

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони през месец октомври показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона ± 44 - 86%. Таблица 6, фигура 16

Средната за страната през месец октомври 2022 г. цена на захарта е 2,53 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Смолян – 2.90 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Бургас – 1,65 лв./кг. На по-висока от средната за страната цена захарта се е търгувала в 50% от тържищата, в две от областите цената е на нивата на средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 76%.

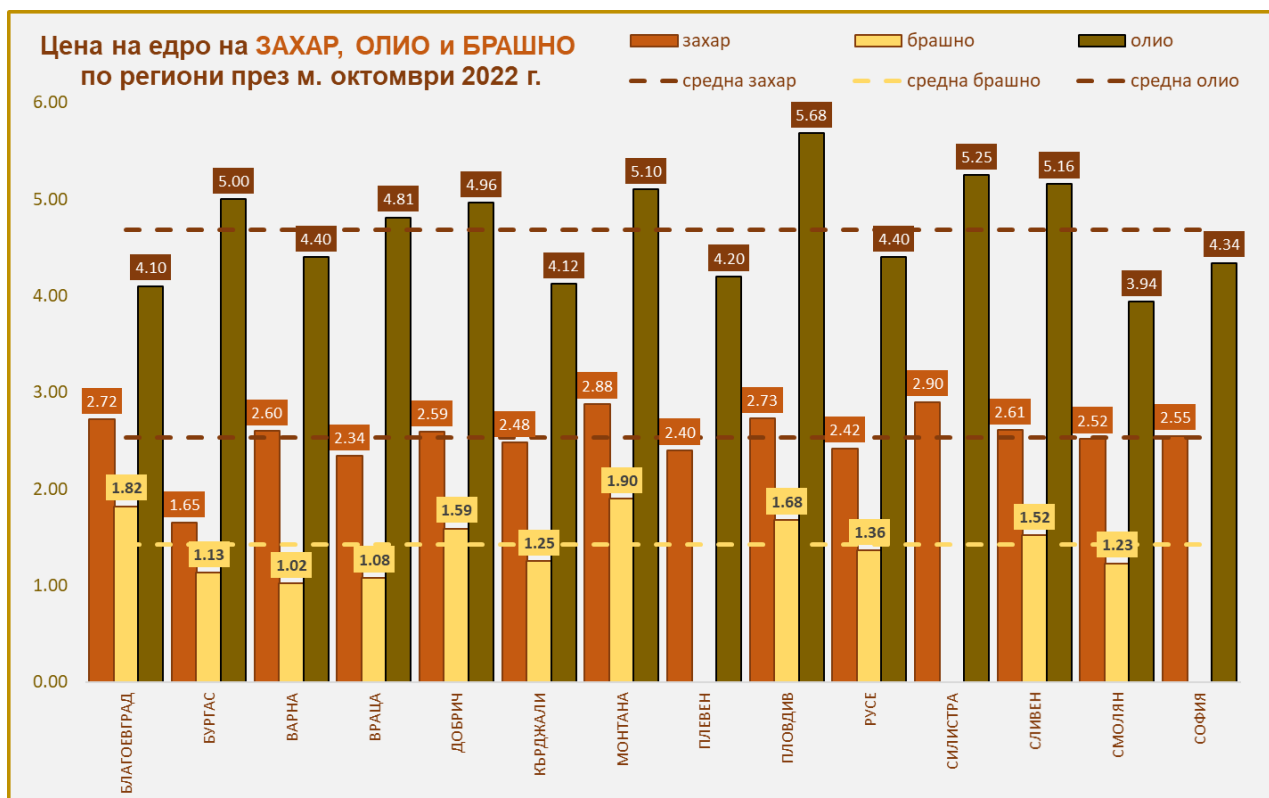
При средна за страната цена на олиото 4,68 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Силистра – 5,68 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в област Хасково – 3,94 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 44%. В 50% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена.

На най-висока средна цена брашното се е търгувало през октомври в Пловдивска област – 1,90 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Враца – 1,02 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,42 лв./кг. В 45% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, а маржът в цените в различните региони е 86%. В една от областите цената е на нивата на средната за страната.

Таблица 6 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец октомври 2022 г. ^{*10}

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▲ 2.72	2.53	8	▲ 1.82	1.42	28	▼ 4.10	4.68	-12
БУРГАС	▼ 1.65	2.53	-35	▼ 1.13	1.42	-20	▲ 5.00	4.68	7
ВРАЦА	▲ 2.60	2.53	3	▼ 1.02	1.42	-28	▼ 4.40	4.68	-6
ДОБРИЧ	▼ 2.34	2.53	-8	▲ 1.08	1.42	-24	▲ 4.81	4.68	3
КЪРДЖАЛИ	▲ 2.59	2.53	2	▲ 1.59	1.42	12	▲ 4.96	4.68	6
ПЛЕВЕН	▲ 2.48	2.53	-2	▲ 1.25	1.42	-12	▼ 4.12	4.68	-12
ПЛОВДИВ	▲ 2.88	2.53	14	▲ 1.90	1.42	34	▲ 5.10	4.68	9
РУСЕ	▼ 2.40	2.53	-5		1.42		▼ 4.20	4.68	-10
СИЛИСТРА	▲ 2.73	2.53	8	▲ 1.68	1.42	18	▲ 5.68	4.68	21
СЛИВЕН	▼ 2.42	2.53	-4	▼ 1.36	1.42	-4	▼ 4.40	4.68	-6
СМОЛЯН	▲ 2.90	2.53	15		1.42		▲ 5.25	4.68	12
СОФИЯ	▲ 2.61	2.53	3	▲ 1.52	1.42	7	▲ 5.16	4.68	10
ХАСКОВО	▲ 2.52	2.53	0	▼ 1.23	1.42	-13	▼ 3.94	4.68	-16
ШУМЕН	▲ 2.55	2.53	1		1.42		▼ 4.34	4.68	-7
									

¹⁰ *. Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и

фигура 16 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. октомври 2022 г. по области

• Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 7 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец октомври 2022 г. *¹¹

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение спрямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение спрямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГРАД	14.72	17.28	-15	13.96	11.06	26	3.05	2.80	9
БУРГАС		17.28		7.45	11.06	-33		2.80	
ВРАЦА	19.50	17.28	13	13.00	11.06	18	2.95	2.80	5
ДОБРИЧ	15.60	17.28	-10	7.81	11.06	-29		2.80	
КЪРДЖАЛИ	17.87	17.28	3	13.81	11.06	25	2.90	2.80	4
ПЛЕВЕН	17.56	17.28	2	10.39	11.06	-6	2.68	2.80	-4
ПЛОВДИВ	18.75	17.28	9	12.00	11.06	8		2.80	
СИЛИСТРА		17.28		12.55	11.06	13	2.52	2.80	-10
СЛИВЕН	18.50	17.28	7	8.43	11.06	-24		2.80	
СОФИЯ	16.70	17.28	-3	12.44	11.06	12	2.72	2.80	-3
ШУМЕН	16.35	17.28	-5	9.82	11.06	-11		2.80	

Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от

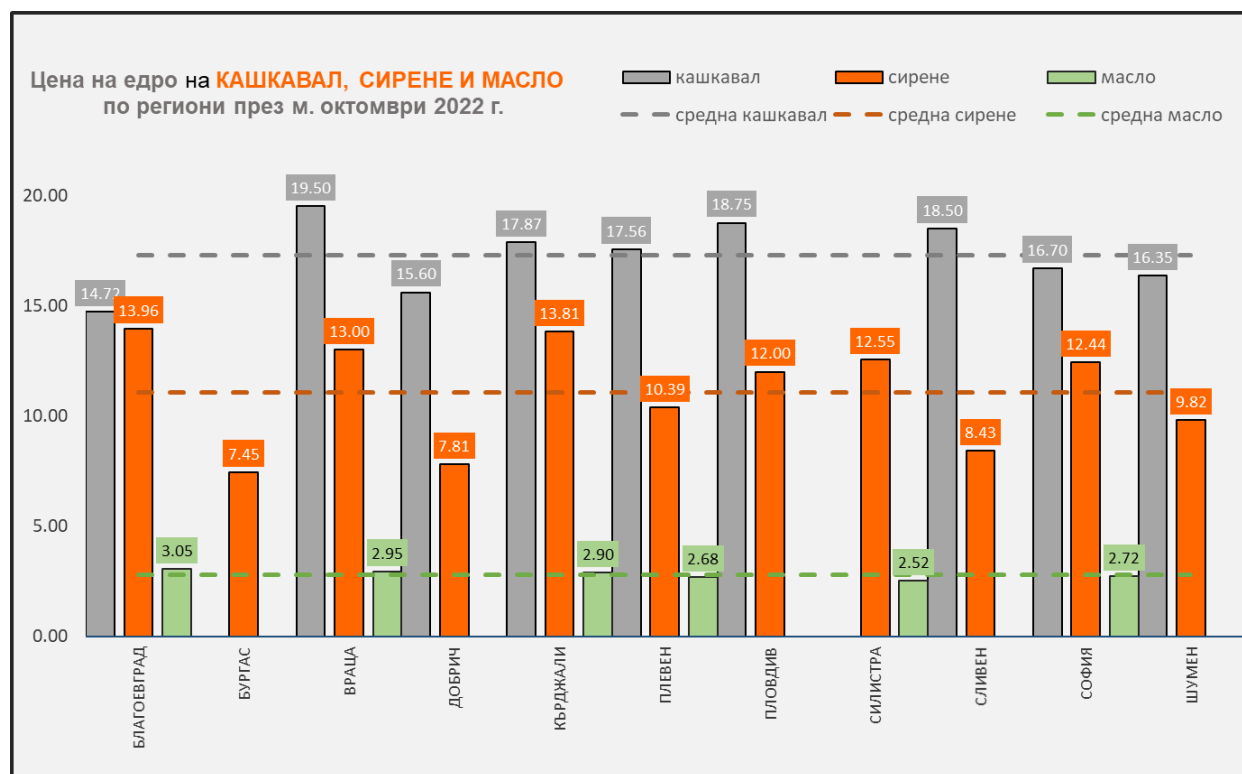
¹¹ Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

средната за страната цена са в диапазон 21-87%, като тези отклонения са по – големи при кравето сирене. Таблица 7, фигура 17

Средната за страната през месец октомври 2022 г. цена на кашкавала е 17,28 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Враца – 19,50 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Благоевград – 14,72 лв./кг. В 55% от областите, в които има данни за продажби тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 32%.

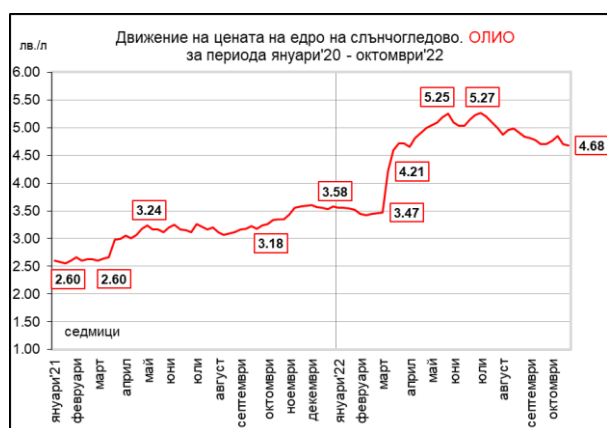
При средна за страната цена на сиренето 11,06 лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област Благоевград – 13,96 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Бургас – 7,45 лв./кг. В 54% от областите сиренето се е търгуvalo на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 87%. Този марж на цените при сиренето се дължи на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища.

При средна за страната за месец октомври цена на маслото 2,80 лв./бр., най-високи стойности са отчетени в област Благоевград – 3,05 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област Силистра – 2,52 лв. В 50% от областите маслото се е търгуvalo на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 21%.

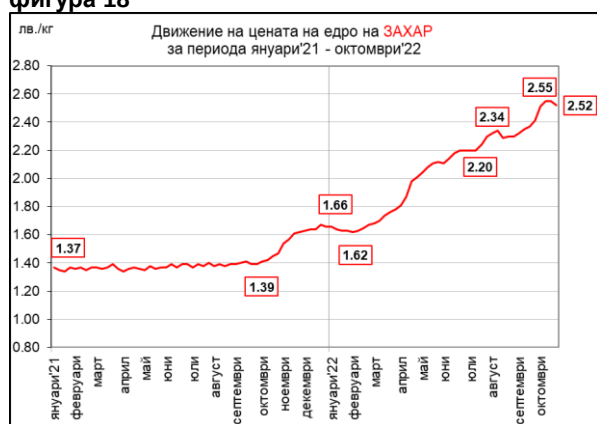

фигура 17 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. октомври 2022 г. по области

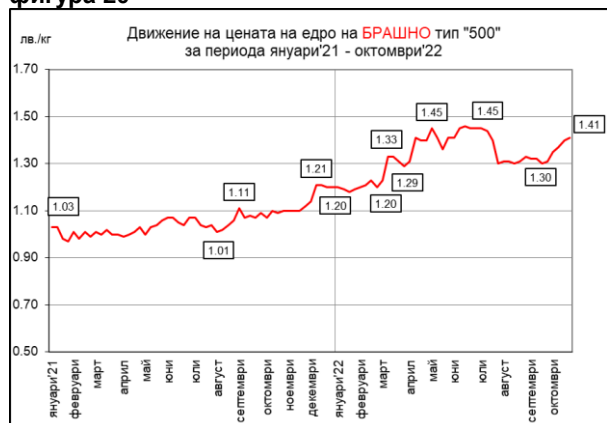
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

фигура 18

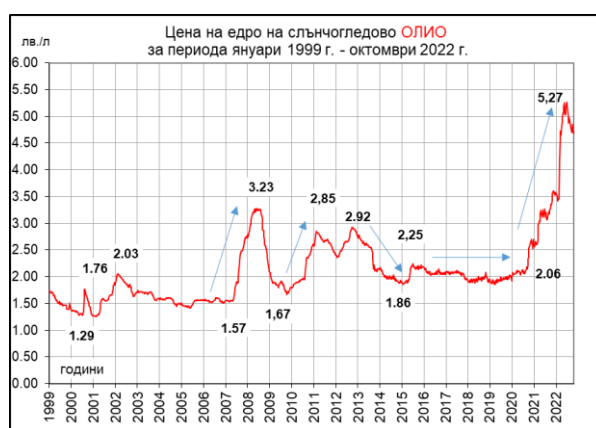
фигура 20

фигура 22

фигура 24

фигура 19

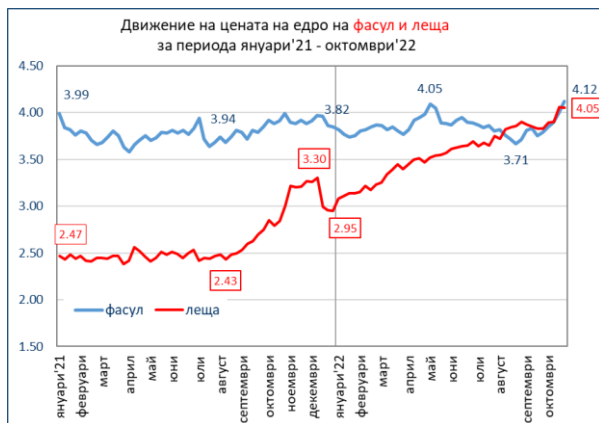
фигура 21

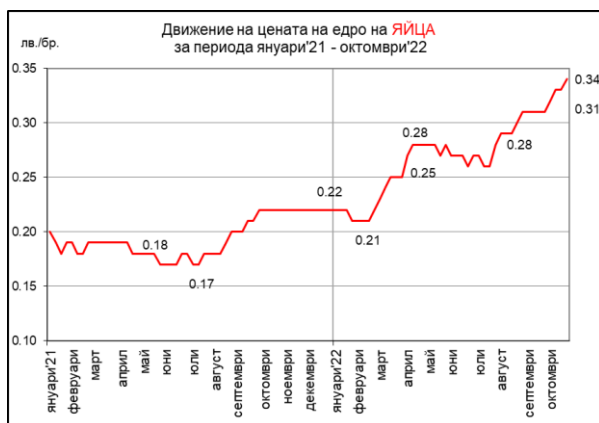
фигура 23

фигура 25

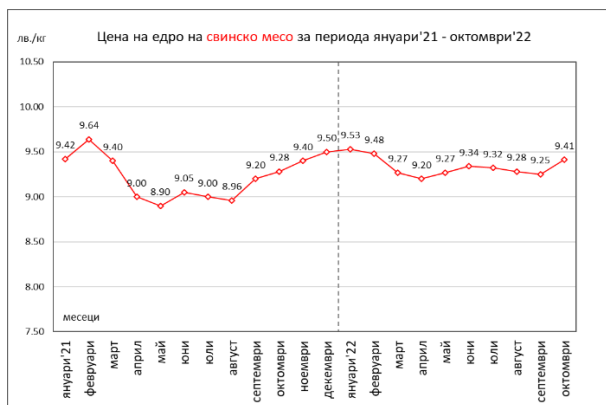
фигура 26

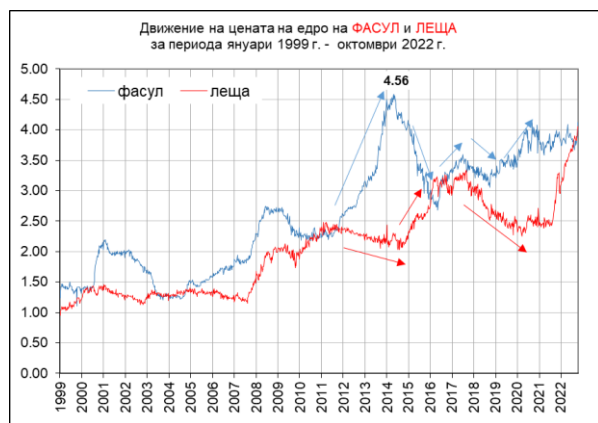
фигура 28

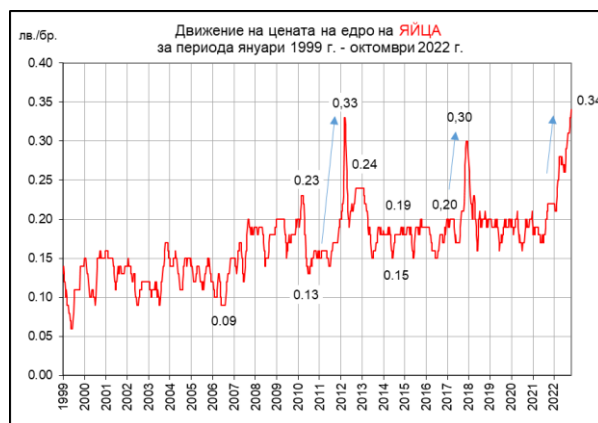
фигура 30

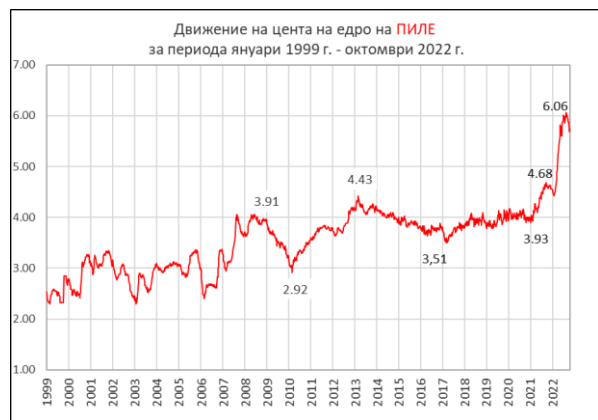
фигура 32

фигура 27

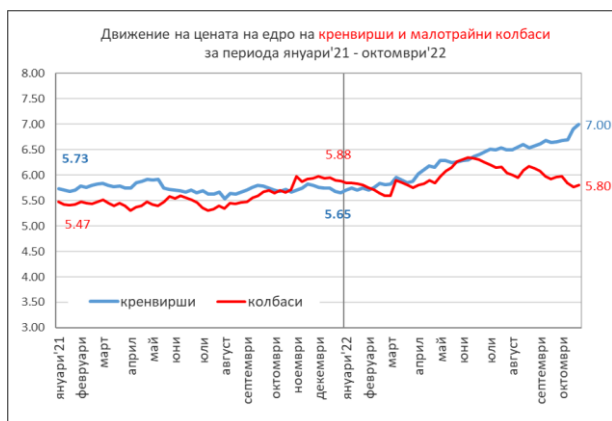
фигура 29

фигура 31

фигура 33

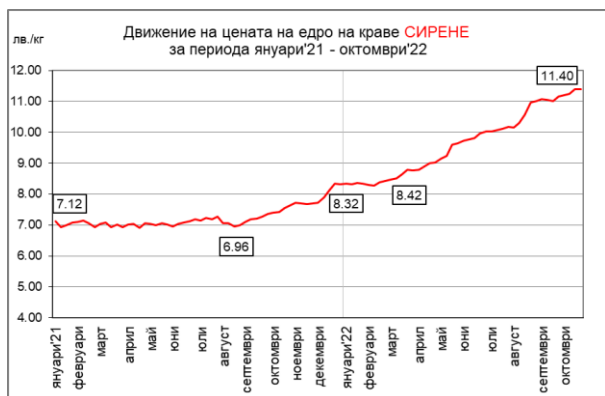
фигура 34

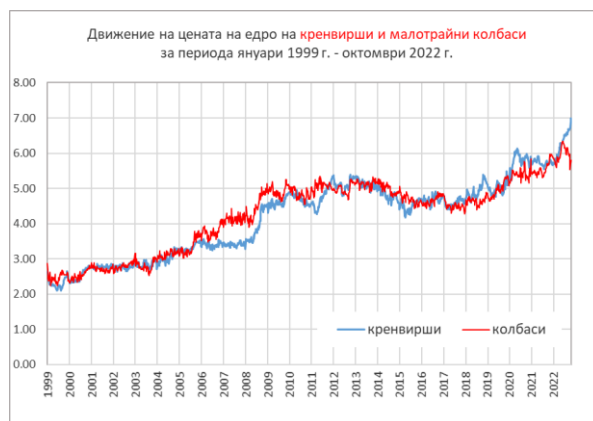
фигура 36

фигура 38

фигура 40

фигура 35

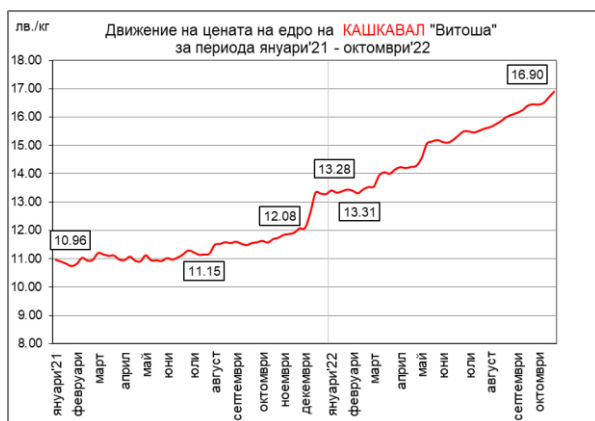
фигура 37

фигура 39

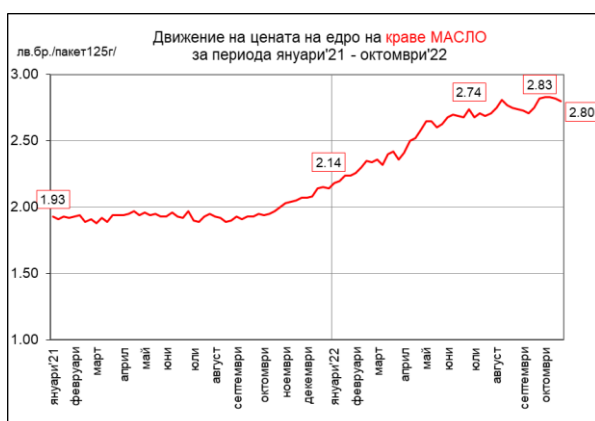
фигура 41

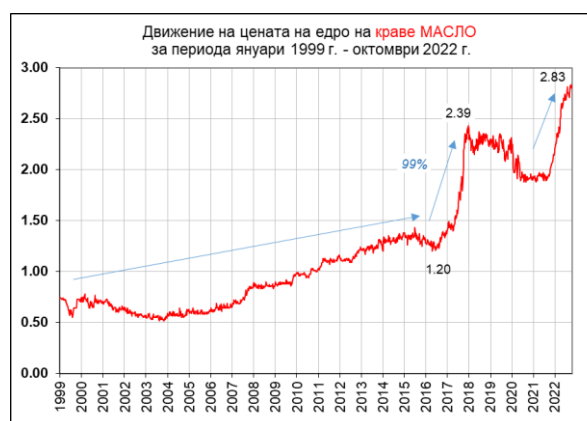
фигура 42

фигура 43

фигура 44

фигура 45

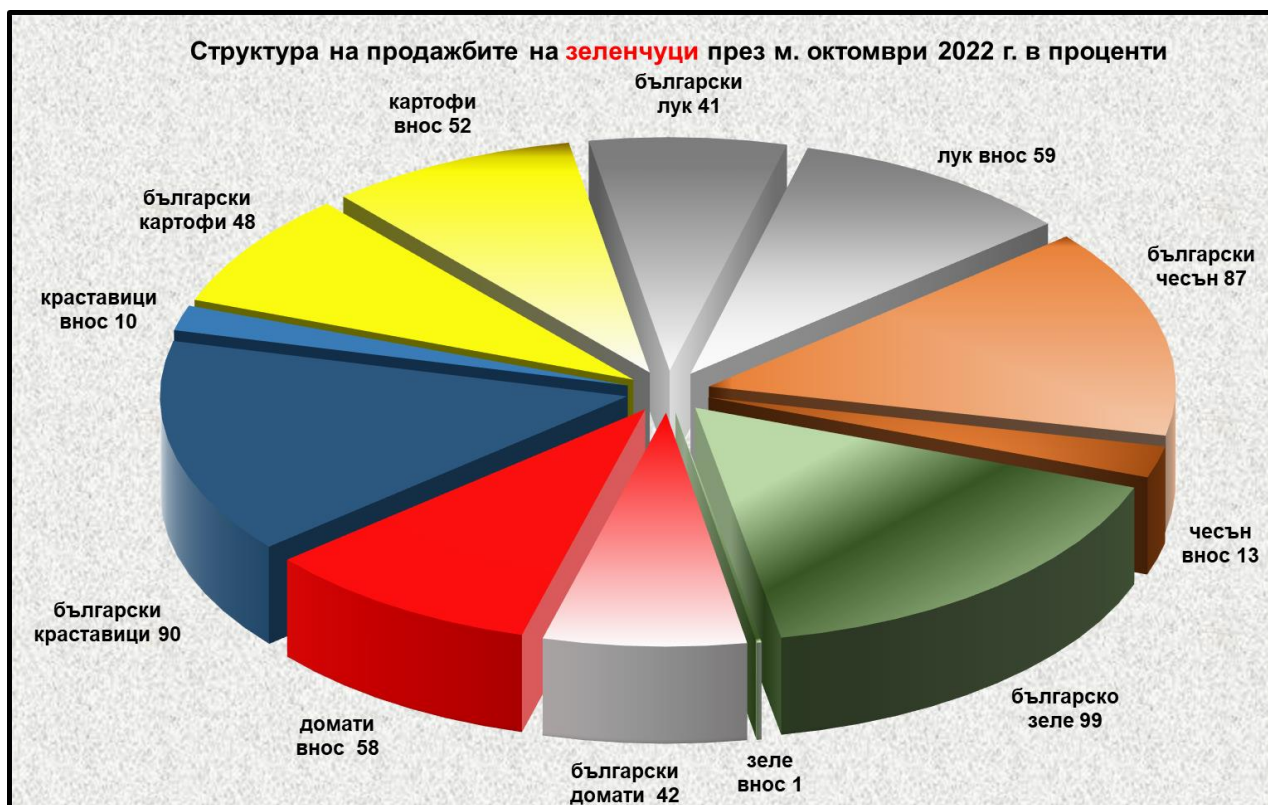
Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. октомври показват, че относителният дял на предлаганите количества българска продукция на голяма част от стоките надвишава дела на продажбите от внос.

Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва превес на вносната продукция при продажбите на лук (59%) и домати (58%). Количествата на българските картофи и на тези от внос са съпоставими, като съотношението е 48:52%. Предлаганите количества български краставици, зелето и чесъна преобладават на пазара през месеца и са около 90% от общо предлаганите зеленчуци. *фигура 46*

Наблюденията на пазара на плодове през октомври показват, че относителният дял на българската продукция на стоките, които са в сезона на производство и предлагане е по-голям, като относителният им дял е в диапазона 60-80%. *фигура 47*

фигура 46 Относителен дял на продажбите на зеленчуци през м. октомври 2022 г.

фигура 47 Относителен дял на продажбите на плодове през м. октомври 2022 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ¹² на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години, както и през настоящата, и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август.

През третата седмица на април този индекс стъпи на най-високото до момента ниво от 2,064 пункта и тези стойности са пикови за последните 20 години.

От началото на месец май кривата придобива устойчив низходящ тренд, който се запазва и през месец юни и юли.

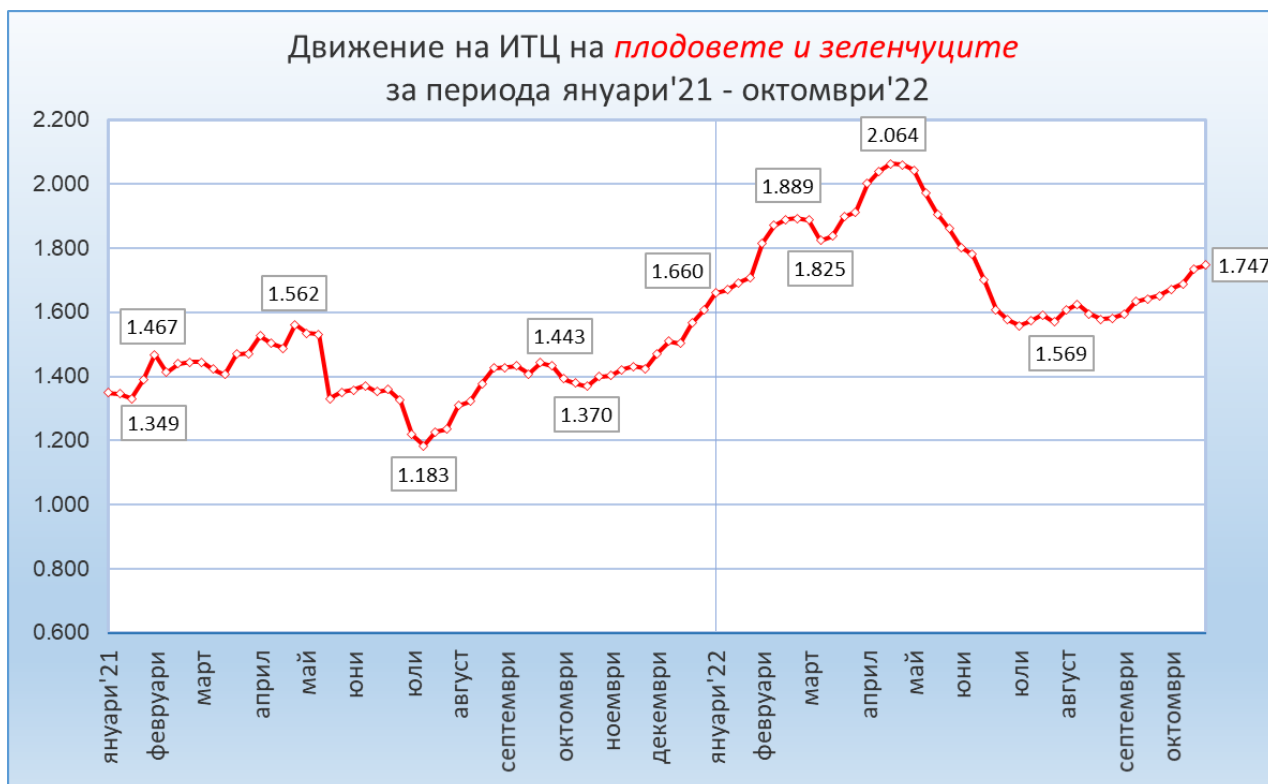
В началото на август кривата стартира от ниво 1,606 пункта. През следващата седмица стойността се покачва, но през останалата част от месеца кривата има низходящ тренд и стъпва на ниво от 1,581 пункта.

От началото на септември кривата придобива устойчив възходящ тренд, който се запазва и през октомври. През първата седмица стойността на индекса е 1,672 пункта и до края на месеца достига до ниво от 1,747 пункта.

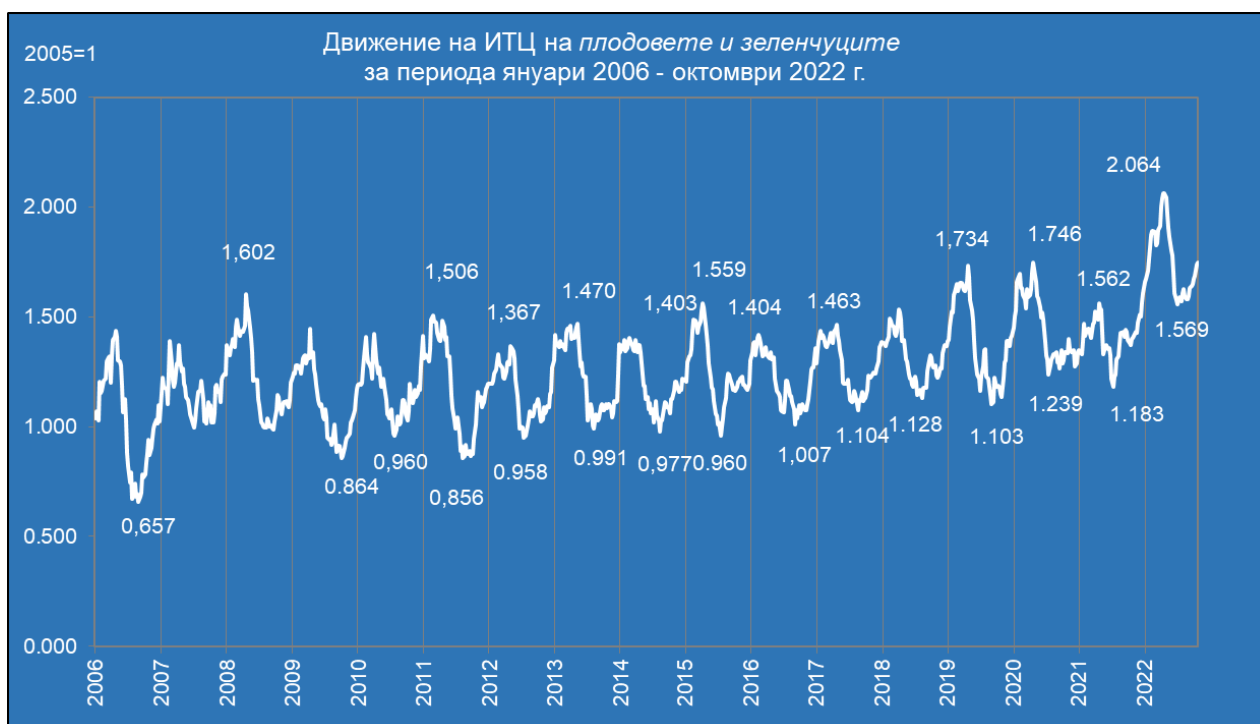
В сравнение със същия месец на предходната година средномесечните стойностите са с около 23% по-високи. *фигура 48*

Върху движението на индекса през месеца рефлектира сезонното поскъпване на част от зеленчуците и плодовете, които са в края на активния сезон на производство и предлагане. *фигура 49*

¹² В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

фигура 48 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

фигура 49 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец октомври трендовете са преобладаващо възходящи и са в диапазона 7-18%. При цените на повечето плодове се наблюдава покачване на цените.

Цените на българските домати се покачват на месечна база с 18%, а на българските краставици съответно с 10%. Цената на пипера е с 4-8% по-висока спрямо предходния месец. Краставиците от внос и зелето поскъпват на месечна база със 7%. Цените на останалите зеленчуци, предмет на този анализ, са близки до нивата от месец септември.

През месец октомври цената на бананите се покачва с 6%, ябълките и лимоните поскъпват незначително с 1-2%, а при гроздето има лек спад от 0,5%. *фигура 50, Таблица 8*

На годишна база отклоненията на цените на стоките в тази група са с ясно изразени положителни трендове.

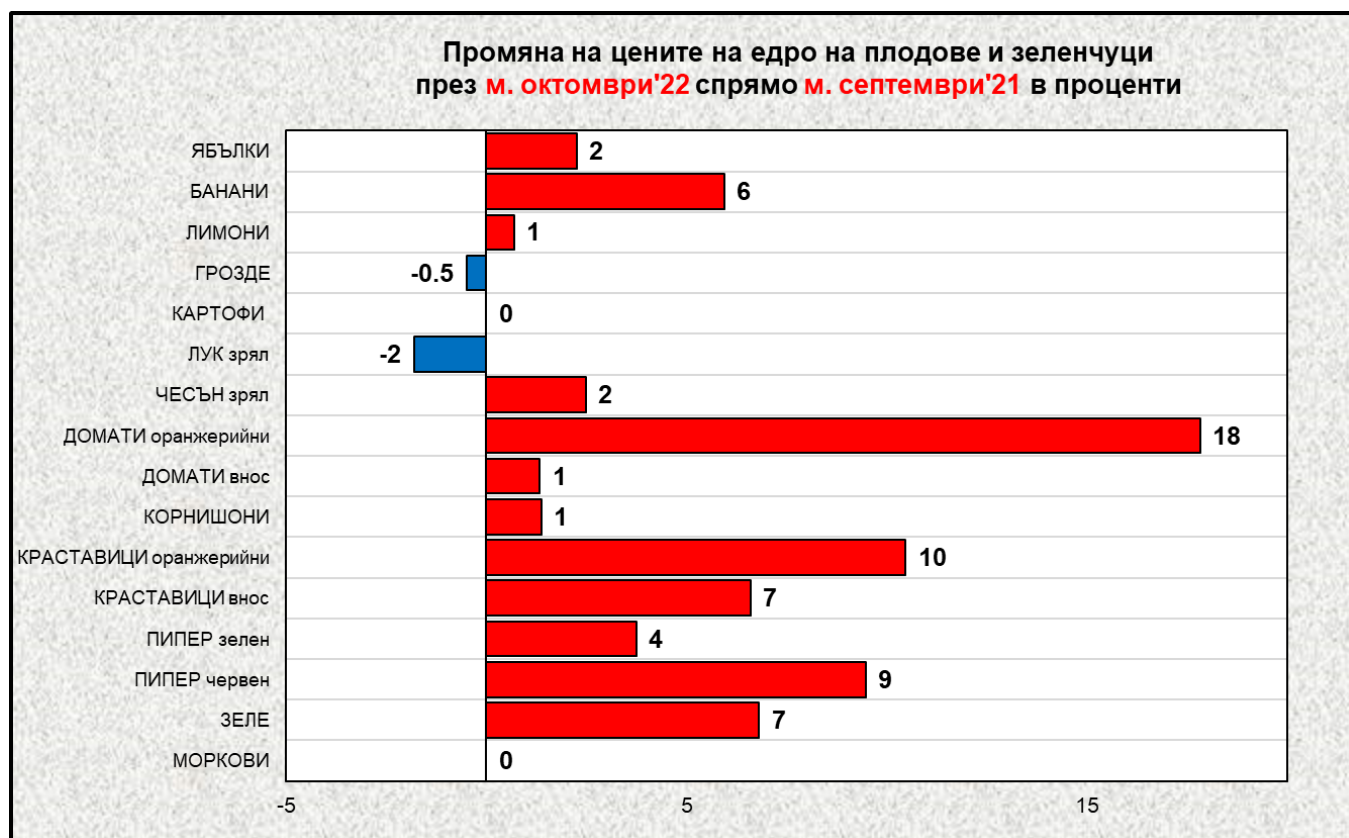
Поскъпването на зеленчуците на годишна база е значително и е в интервала 10–45%. Лек спад от 4% спрямо същия месец на миналата година има при зрелия чесън.

Доматите поскъпват на годишна база в диапазона 21-30%. Корнишоните и краставиците поскъпват с 13-18%, пиперът съответно с 23-32%. Отчетеният ръст на цените на картофите и лука е 35-45% и на зелето и морковите 2-7%.

При цените на плодовете има поскъпване на годишна база от около 40% при бананите и лимоните, с 51% е поскъпването на гроздето и на ябълките съответно с 18%. *Таблица 8, фигура 51*

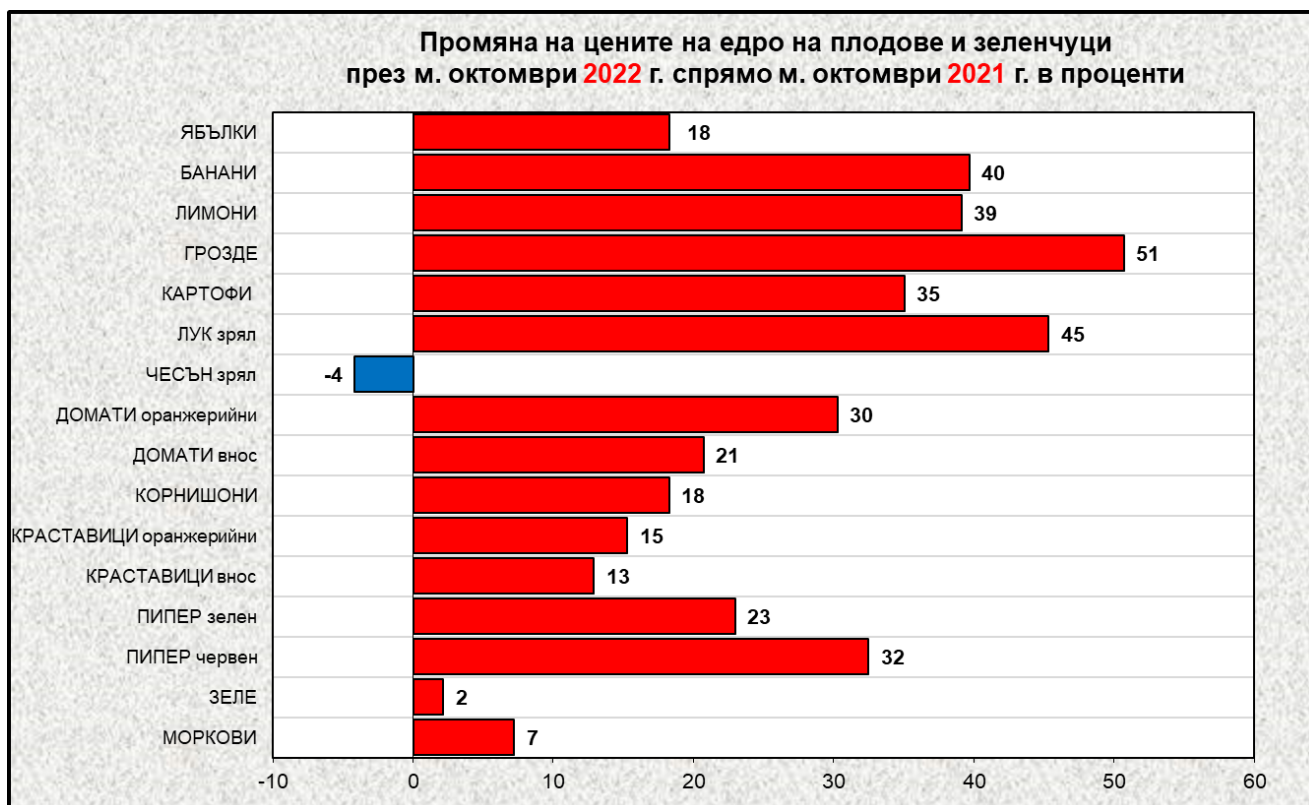
Таблица 8 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за октомври на месечна, годишна база*¹³

СТОКА	септември'22	октомври'22			октомври'21		
	цена	цена	промяна в%	промяна в лв.	цена	промяна в%	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1.33	1.36	▲ 2	0.03	1.15	▲ 18	0.21
БАНАНИ	2.69	2.85	▲ 6	0.16	2.04	▲ 40	0.81
ЛИМОНИ	2.86	2.88	▲ 1	0.02	2.07	▲ 39	0.81
ГРОЗДЕ	2.09	2.08	▼ 0	-0.01	1.38	▲ 51	0.70
КАРТОФИ	1.04	1.04	■ 0	0.00	0.77	▲ 35	0.27
ЛУК зрял	1.11	1.09	▼ -2	-0.02	0.75	▲ 45	0.34
ЧЕСЪН зрял	3.61	3.70	▲ 2	0.09	3.86	▼ -4	-0.16
ДОМАТИ оранжерийни	2.30	2.71	▲ 18	0.41	2.08	▲ 30	0.63
ДОМАТИ внос	2.24	2.27	▲ 1	0.03	1.88	▲ 21	0.39
КОРНИШОНИ	2.17	2.20	▲ 1	0.03	1.86	▲ 18	0.34
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	1.91	2.11	▲ 10	0.20	1.83	▲ 15	0.28
КРАСТАВИЦИ внос	1.97	2.10	▲ 7	0.13	1.86	▲ 13	0.24
ПИПЕР зелен	1.60	1.66	▲ 4	0.06	1.35	▲ 23	0.31
ПИПЕР червен	1.90	2.08	▲ 9	0.18	1.57	▲ 32	0.51
ЗЕЛЕ	0.88	0.94	▲ 7	0.06	0.92	▲ 2	0.02
МОРКОВИ	1.04	1.04	■ 0	0.00	0.97	▲ 7	0.07

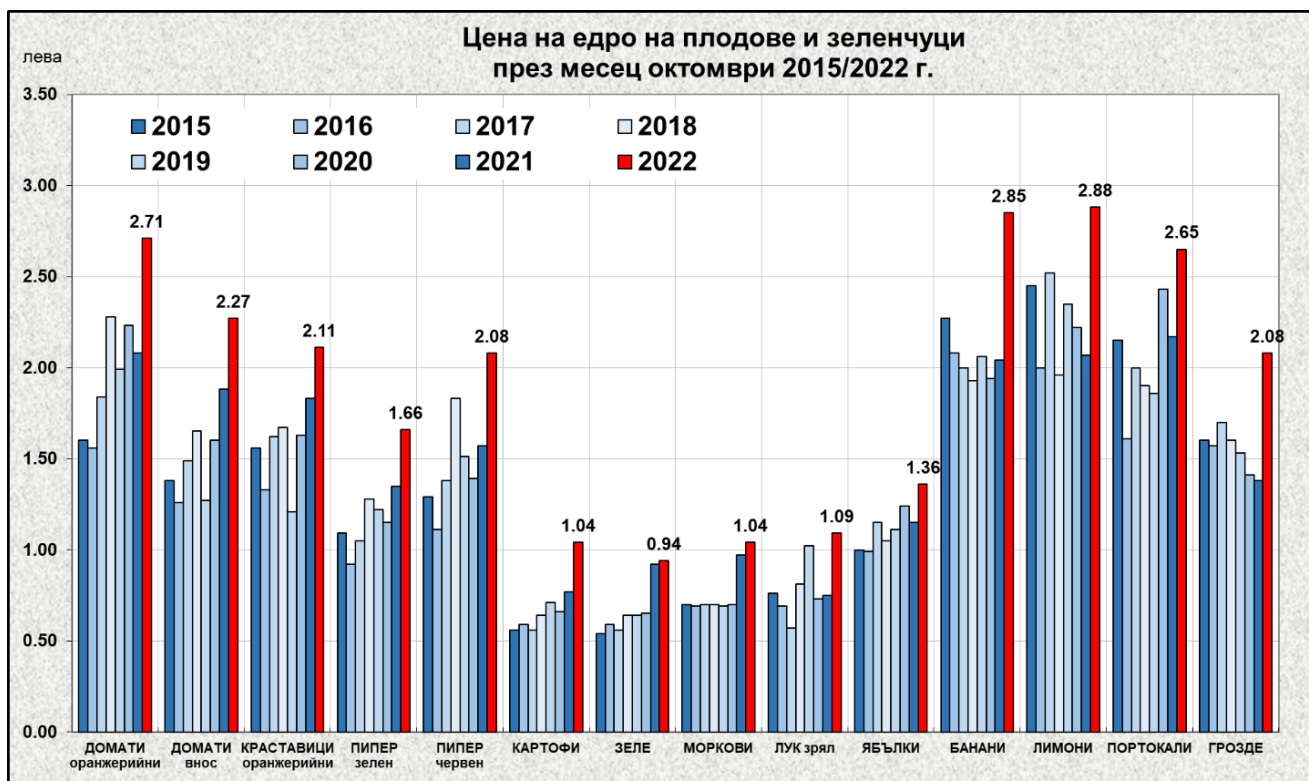
фигура 50 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври'22- месечна база

¹³ * Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

фигура 51 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври '22- годишна база

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през октомври 2015/2022 г.**

фигура 52 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през м. октомври 2015/2022 г.

Таблица 9 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец октомври за периода 2015/2022 г.*¹⁴

октомври	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	ПИПЕР зелен	ПИПЕР червен	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ	ПОРТОКАЛИ	ГРОЗДЕ	стойност на единица продукт
2015	1.60	1.38	1.56	1.09	1.29	0.56	0.54	0.70	0.76	1.00	2.27	2.45	2.15	1.60	19
2016	1.56	1.26	1.33	0.92	1.11	0.59	0.59	0.69	0.69	0.99	2.08	2.00	1.61	1.57	17
2017	1.84	1.49	1.62	1.05	1.38	0.56	0.56	0.70	0.57	1.15	2.00	2.52	2.00	1.70	19
2018	2.28	1.65	1.67	1.28	1.83	0.64	0.64	0.70	0.81	1.05	1.93	1.96	1.90	1.60	20
2019	1.99	1.27	1.21	1.22	1.51	0.71	0.64	0.69	1.02	1.11	2.06	2.35	1.86	1.53	19
2020	2.23	1.60	1.63	1.15	1.39	0.66	0.65	0.70	0.73	1.24	1.94	2.22	2.43	1.41	20
2021	2.08	1.88	1.83	1.35	1.57	0.77	0.92	0.97	0.75	1.15	2.04	2.07	2.17	1.38	21
2022	2.71	2.27	2.11	1.66	2.08	1.04	0.94	1.04	1.09	1.36	2.85	2.88	2.65	2.08	27
Sparklines															

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. октомври 2022 г. в сравнение със същия месец на осемгодишния период (2015 – 2022 г.) показва следните тенденции: *Таблица 9, фигура 52*

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. октомври на последните осем години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им често са по-високи от вносните.

- Цените на всички зеленчуци, както и на всички плодове през месец октомври 2022 г. са най-високи в сравнение със същия месец на анализирания период.

Анализът на стойността за единица продукт на 14 плодове и зеленчуци, включени в потребителската кошница показва, че през месец октомври 2022 г. сумата е 27 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 6 пункта (28,6%).

Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2015 – 2022 г

Увеличението на стойността на плодовете и зеленчуците в потребителската кошница за последните осем години е 8 пункта или 42%. *Таблица 4, фигура 14*

¹⁴ * Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините на периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на стоките за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

- Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на зеленчуците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са около 61-115%. Таблица 10, фигура 53

Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Силистра (4,01 лв./кг), а най-ниските съответно в област Шумен (2,20 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 2,84 лв./кг. В 46% от областите цената е била по-висока от средната, а маржът е 82%.

Краставиците са се търгували на най-високи цени в Силистра (2,99 лв./кг), а най-ниските цени през са регистрирани на тържищата в Пазарджик – 1,86 лв./кг. При средна за страната цена на краставиците за месеца 2,29 лв./кг, в 38% от областите цената е била по-висока, в две области тя е била на нивото на средната за страната, а маржът на цените в различните региони е 61%.

Средната цена на зеления пипер през месец октомври е 1,78 лв./кг. Най-високите цени са отчетени в Благоевград – 2,39 лв., а най-ниските са във Варна – 1,37 лв. Маржът в цените на различните региони е 74%. В 33% от тържищата, на които са регистрирани продажби, цената на пипера е по-висока от средната, а в един регион пиперът се е търгувал на цена близка до средната.

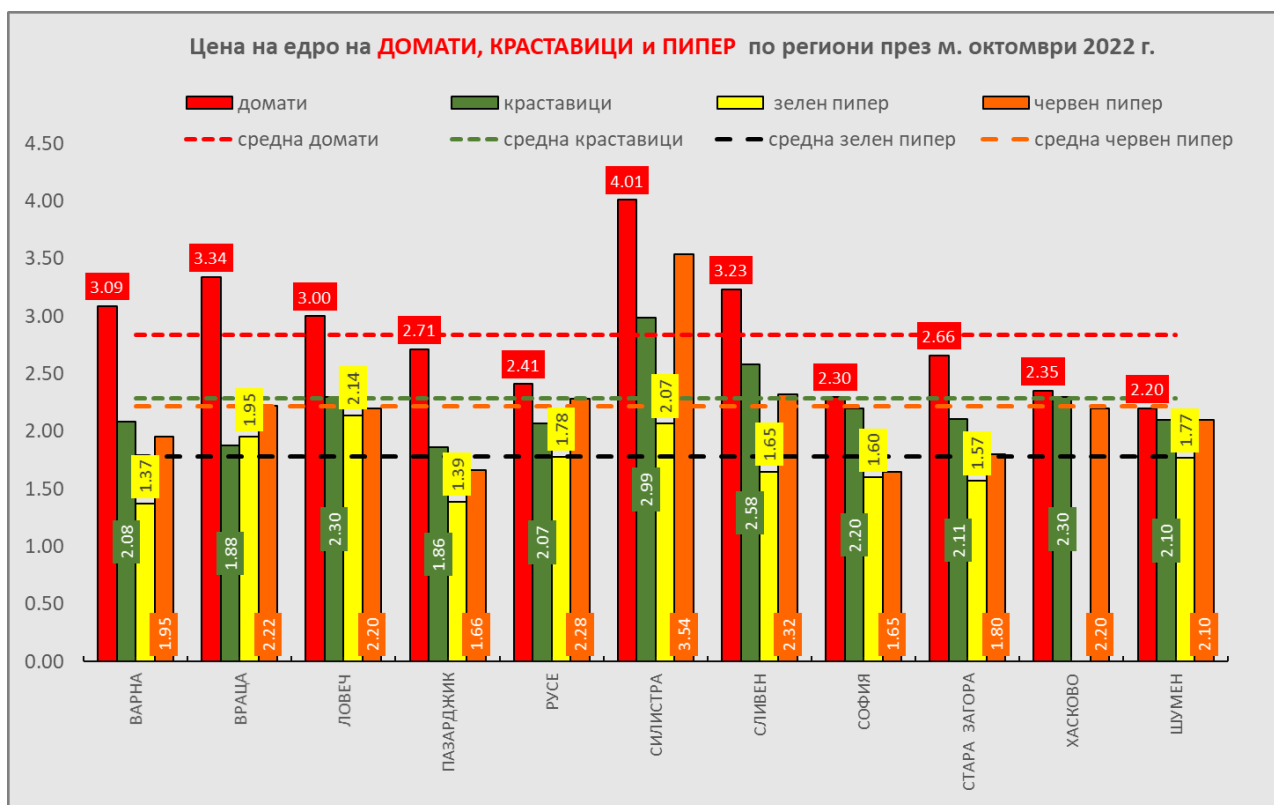
Средната цена на червения пипер през месец октомври е 2,22 лв./кг. Най-високите цени са отчетени отново в Силистра – 3,54 лв., а най-ниските са в София – 1,65 лв. Маржът в цените на различните региони е 115%. В 38% от тържищата, на които са регистрирани продажби, цената на пипера е по-висока от средната, а в два региона червеният пипер се е търгувал на цена близка до средната.

Високите стойности на маржа се дължат на различното качество и различните сортове на зеленчуците, които си търгуват на отделните тържища.

Таблица 10 Цени на едро на зеленчуци по области през октомври 2022 г. ^{*15}

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ	средна краставици	изменение спрямо средната	ПИПЕР зелен	средна зелен пипер	изменение спрямо средната	ПИПЕР червен	средна червен пипер	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▲ 2.99	2.84	5	▲ 2.69	2.29	17	▲ 2.39	1.78	34	▲ 2.99	2.22	35
БУРГАС	▼ 2.60	2.84	-8	▲ 2.60	2.29	14	▼ 1.70	1.78	-4	▼ 2.00	2.22	-10
ВАРНА	▲ 3.09	2.84	9	▼ 2.08	2.29	-9	▼ 1.37	1.78	-23	▼ 1.95	2.22	-12
ВРАЦА	▲ 3.34	2.84	18	▼ 1.88	2.29	-18	▲ 1.95	1.78	10	▲ 2.22	2.22	0
ЛОВЕЧ	▲ 3.00	2.84	6	▲ 2.30	2.29	0	▲ 2.14	1.78	20	▲ 2.20	2.22	-1
ПАЗАРДЖИК	▼ 2.71	2.84	-5	▼ 1.86	2.29	-19	▼ 1.39	1.78	-22	▼ 1.66	2.22	-25
РУСЕ	▼ 2.41	2.84	-15	▼ 2.07	2.29	-10	▼ 1.78	1.78	0	▲ 2.28	2.22	3
СИЛИСТРА	▲ 4.01	2.84	41	▲ 2.99	2.29	31	▲ 2.07	1.78	16	▲ 3.54	2.22	59
СЛИВЕН	▲ 3.23	2.84	14	▲ 2.58	2.29	13	▼ 1.65	1.78	-7	▲ 2.32	2.22	5
СОФИЯ	▼ 2.30	2.84	-19	▼ 2.20	2.29	-4	▼ 1.60	1.78	-10	▼ 1.65	2.22	-26
СТАРА ЗАГОРА	▼ 2.66	2.84	-6	▼ 2.11	2.29	-8	▼ 1.57	1.78	-12	▼ 1.80	2.22	-19
ХАСКОВО	▼ 2.35	2.84	-17	▲ 2.30	2.29	0	▲ 2.20	1.78	20	▲ 2.20	2.22	-1
ШУМЕН	▼ 2.20	2.84	-23	▼ 2.10	2.29	-8	▼ 1.77	1.78	-1	▼ 2.10	2.22	-5

¹⁵ * Символите в клетките с цените визуализират движението на цената за съответната стока в различните области под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с

фигура 53 Цени на едро на зеленчуци през м. октомври 2022 г. по области

Таблица 11 Цени на едро на плодове по области през октомври 2022 г.*¹⁶

ОБЛАСТ	ябълки	средна ябълки	изменение спрямо средната	ГРОЗДЕ	средна грозде	изменение спрямо средната	БАНАНИ	средна банани	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▲ 2.15	1.67	29	▲ 2.39	2.34	2	▲ 2.89	2.89	0
БУРГАС	▲ 2.00	1.67	20	▲ 3.00	2.34	28		2.89	
ВАРНА	▲ 2.01	1.67	20	▲ 2.49	2.34	6	▲ 3.02	2.89	4
ВРАЦА	▼ 1.42	1.67	-15	▼ 1.71	2.34	-27	▲ 3.00	2.89	4
ЛОВЕЧ	▼ 1.53	1.67	-8	▲ 2.50	2.34	7	▼ 2.84	2.89	-2
ПАЗАРДЖИК	▼ 1.24	1.67	-26	▼ 1.81	2.34	-23		2.89	
РУСЕ	▼ 1.37	1.67	-18	▼ 2.18	2.34	-7	▲ 2.97	2.89	3
СИЛИСТРА	▲ 1.80	1.67	8	▲ 2.81	2.34	20	▲ 3.16	2.89	9
СЛИВЕН	▲ 2.07	1.67	24	▲ 2.58	2.34	10	▲ 3.35	2.89	16
СОФИЯ	▼ 1.33	1.67	-20	▼ 2.17	2.34	-7	▼ 2.75	2.89	-5
СТАРА ЗАГОРА	▼ 1.39	1.67	-17	▼ 1.80	2.34	-23	▼ 2.50	2.89	-13
ХАСКОВО	▼ 1.50	1.67	-10	▼ 1.98	2.34	-15	▼ 2.86	2.89	-1
ШУМЕН	▲ 1.84	1.67	10	▲ 3.00	2.34	28	▼ 2.41	2.89	-17

¹⁶ * Оцветяването в клетките с цените визуализира градацията в големината на цената на съответната стока в различните области. Символите в същата колона показват отклоненията от средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

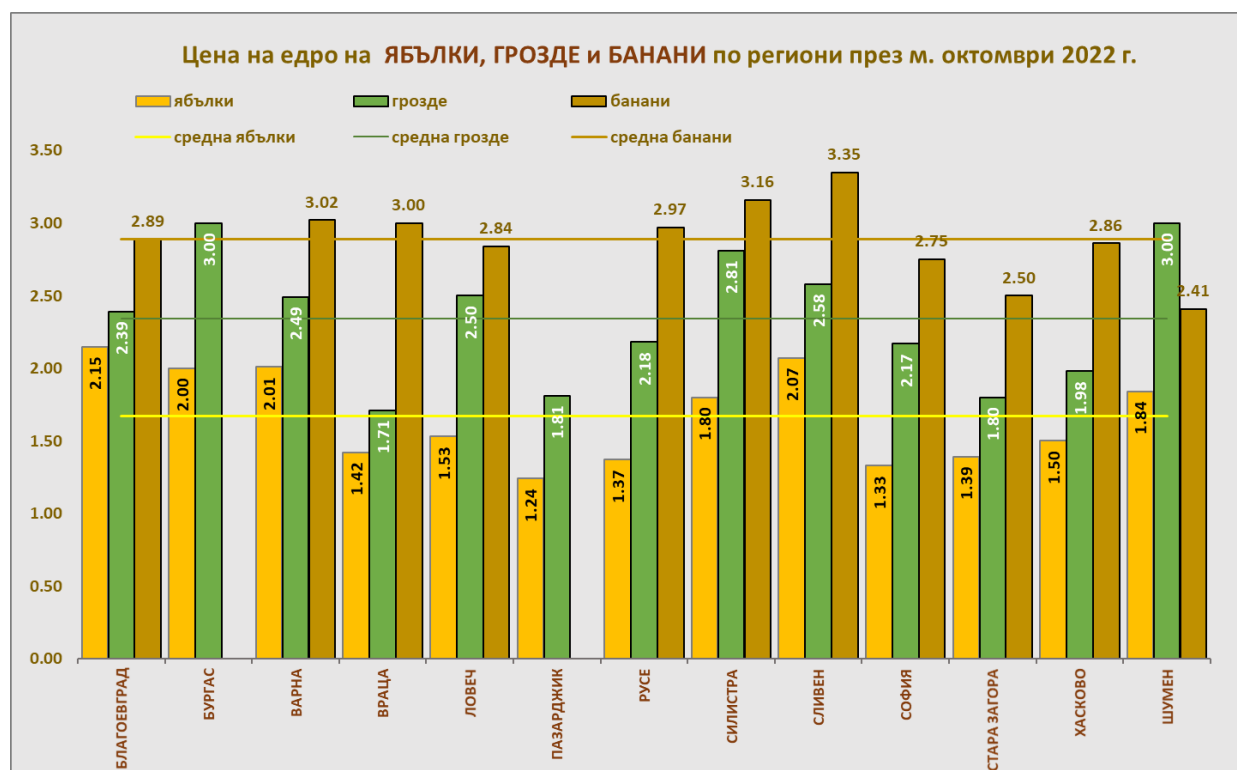
Наблюденията на цените по региони на плодовете показват, че разликите в цените в страната са в диапазона 39 -75% като най-големият марж е при цената на гроздето. Таблица 11, фигура 54

Наблюденията на цените на ябълките по региони през октомври показват, че при средна цена за месеца 1,67 лв./кг, най-високата стойност е регистрирана на стоковите тържища в област Благоевград – 2,15 лв./кг, а най-ниска в Пазарджик – 1,24 лв./кг. В 46% от областите цената е над средната за страната. Маржът между цените в отделните области е 73%.

Бананите са се търгували през месеца най-скъпо в област Сливен (3,35 лв./кг), а най-евтини са били в област Шумен (2,41 лв./кг), при средна цена на бананите 2,89 лв./кг. В 50% от областите цената е била над средната за страната, а в една област тя се доближава до средната за страната. Отклоненията в цените в различните области е 39%.

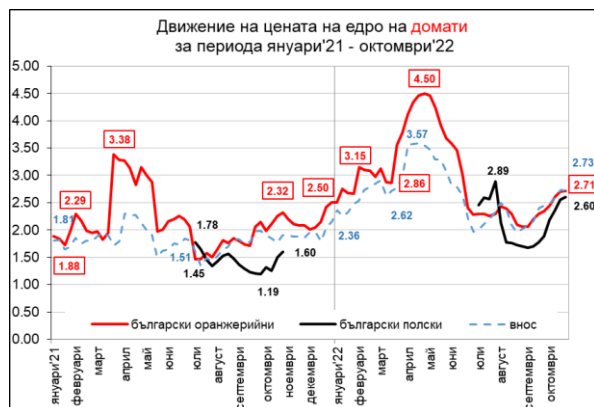
Средната цена за месеца на гроздето е 2,34 лв. Най-високите цени са регистрирани в Шумен и Бургас – 3,00 лв., а най-ниските съответно във Враца – 1,71 лв. Маржът на цените за различните региони е 75%. В 53% от областите цената е била над средната за страната.

Отклоненията в цените на плодовете в различните региони се дължи на различените сортове, които се търгуват, както и на различното качество на предлаганите плодове.

фигура 54 Цени на едро на плодове през м. октомври 2022 г. по области

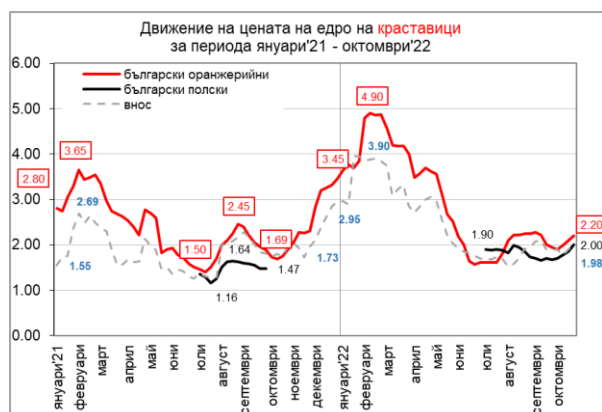
- **Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци**

фигура 55

фигура 56

фигура 57

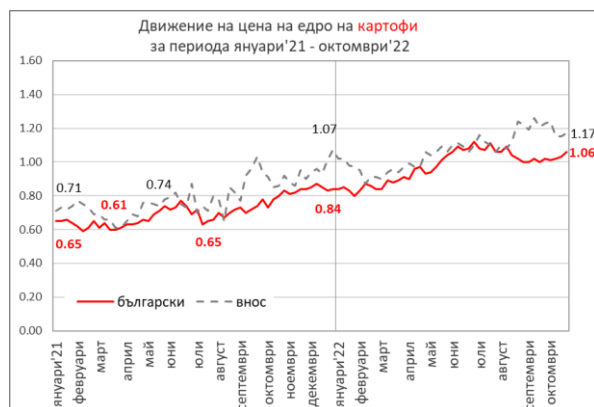
фигура 58

фигура 59

фигура 60

фигура 61

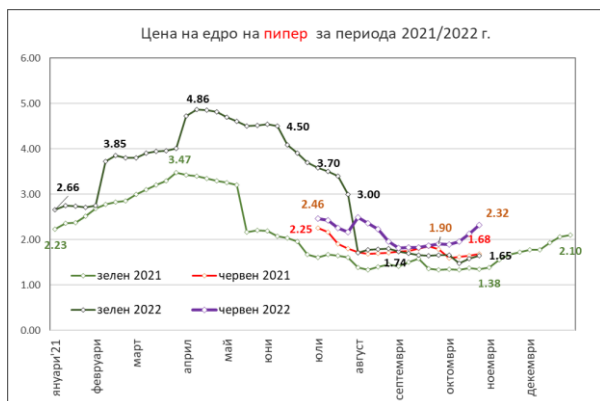
фигура 62

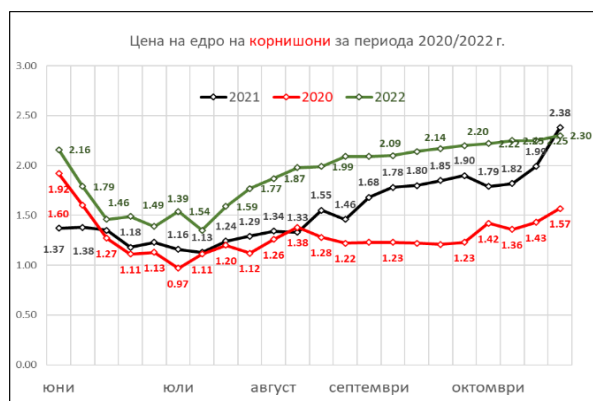
фигура 63

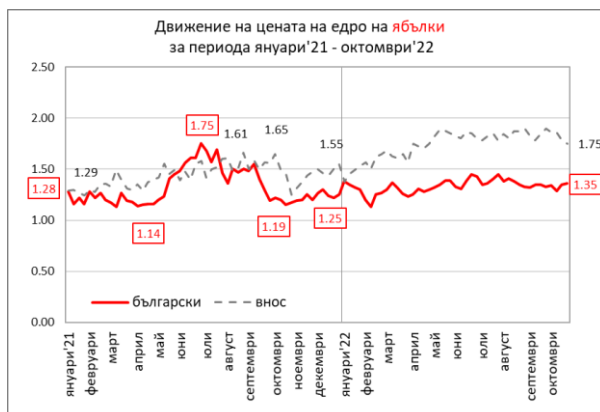
фигура 64

фигура 65

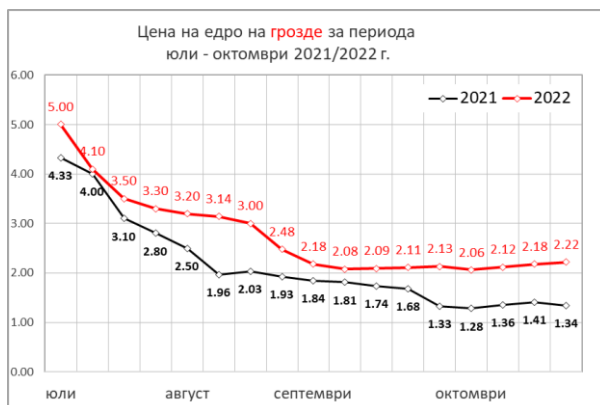
фигура 66

фигура 67

фигура 68

фигура 69

фигура 70

фигура 71

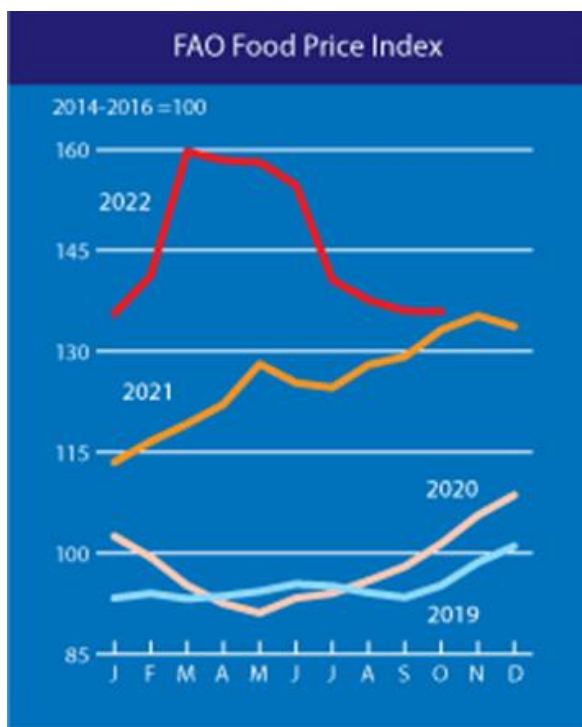

фигура 72

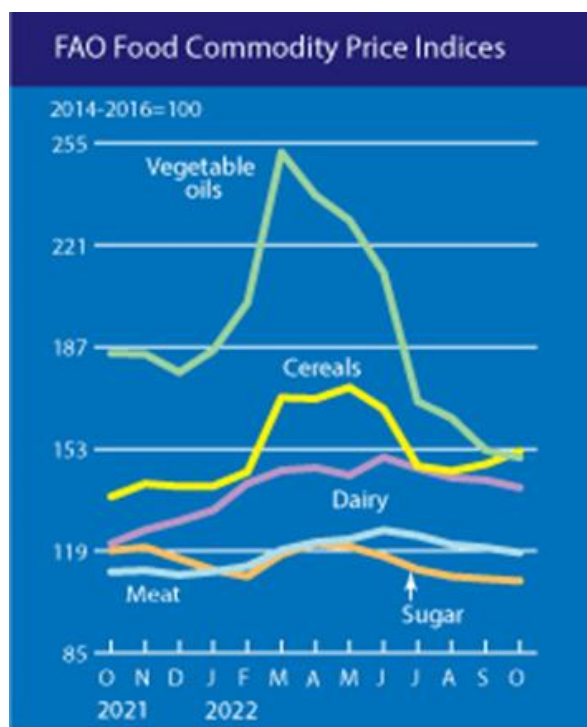
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН¹⁷

През октомври Индексът на цените на храните¹⁸ на ФАО (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) ФАО остава почти непроменен, като по-високите световни цени на зърнените култури почти компенсират по-ниските цени на другите хранителни стоки. *фигура 73*

фигура 73 ФАО индекс през октомври'22

фигура 74 ФАО индекс на храните октомври'22

¹⁷ [Food and Agriculture Organization of the United Nations](https://www.fao.org/)

¹⁸ FFPI – FAO Food Price Index

Таблица 12 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към октомври 2022 г. *¹⁹

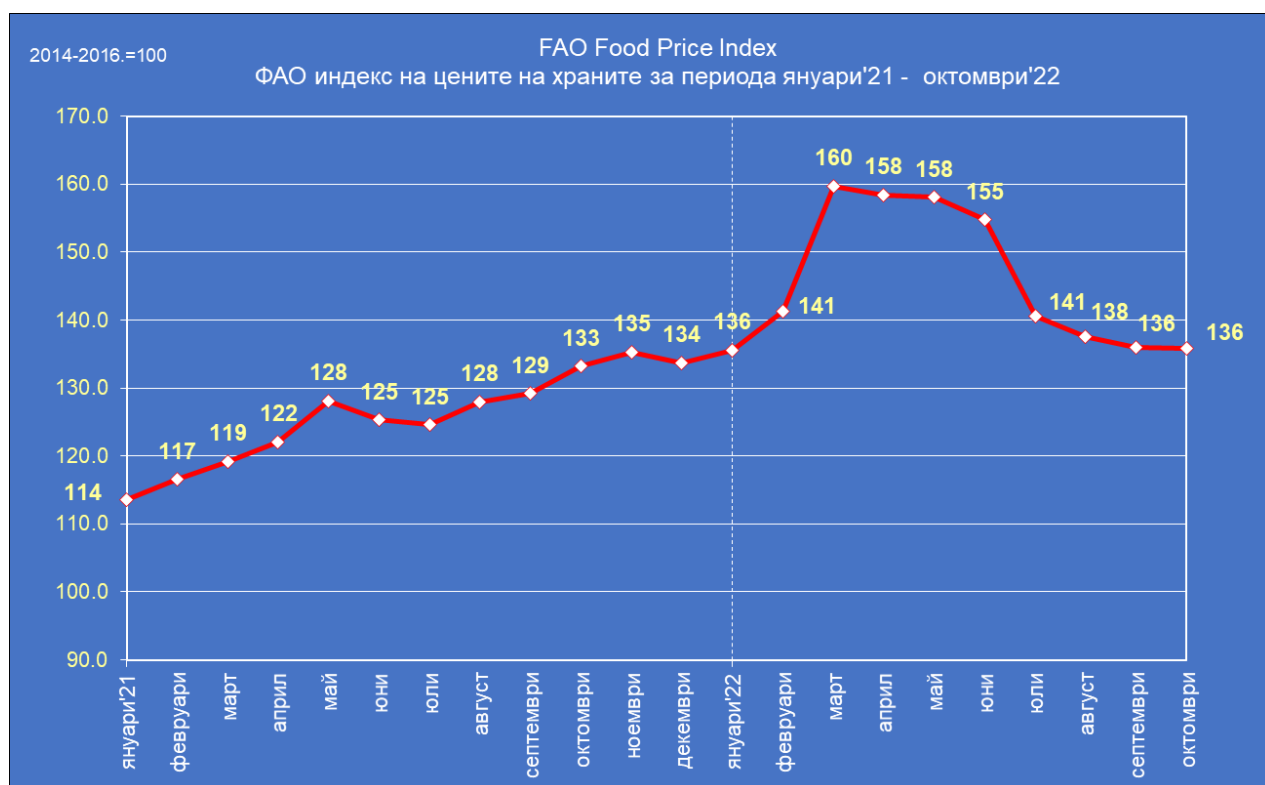
FAO MONTHLY FOOD PRICE INDICES (2014-2016=100)						
Date	Food Price Index	Meat	Dairy	Cereals	Oils	Sugar
2021-01	113.5	96.0	111.2	125.0	138.9	94.2
2021-02	116.6	97.8	113.1	126.1	147.5	100.2
2021-03	119.2	100.8	117.5	123.9	159.3	96.2
2021-04	122.1	104.3	119.1	126.2	162.2	100.0
2021-05	128.1	107.4	121.1	133.7	174.9	106.8
2021-06	125.3	110.7	119.9	130.3	157.7	107.7
2021-07	124.6	114.1	116.7	126.3	155.5	109.6
2021-08	128.0	113.5	116.2	130.4	165.9	120.5
2021-09	129.2	112.7	118.1	132.8	168.6	121.2
2021-10	133.2	112.0	121.5	137.1	184.8	119.1
2021-11	135.3	112.5	126.0	141.4	184.6	120.2
2021-12	133.7	111.0	129.0	140.5	178.5	116.4
2022-01	135.6	112.1	132.6	140.6	185.9	112.7
2022-02	141.2	113.9	141.5	145.3	201.7	110.5
2022-03	159.7	119.3	145.8	170.1	251.8	117.9
2022-04	158.4	121.9	146.7	169.7	237.5	121.5
2022-05	158.1	122.9	144.2	173.5	229.2	120.4
2022-06	154.7	125.9	150.2	166.3	211.8	117.3
2022-07	140.6	124.1	146.5	147.3	168.8	112.8
2022-08	137.6	121.1	143.4	145.6	163.3	110.5
2022-09	136.0	120.1	142.6	147.9	152.6	109.7
2022-10	135.9	118.4	140.1	152.3	150.1	109.0

Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.²⁰

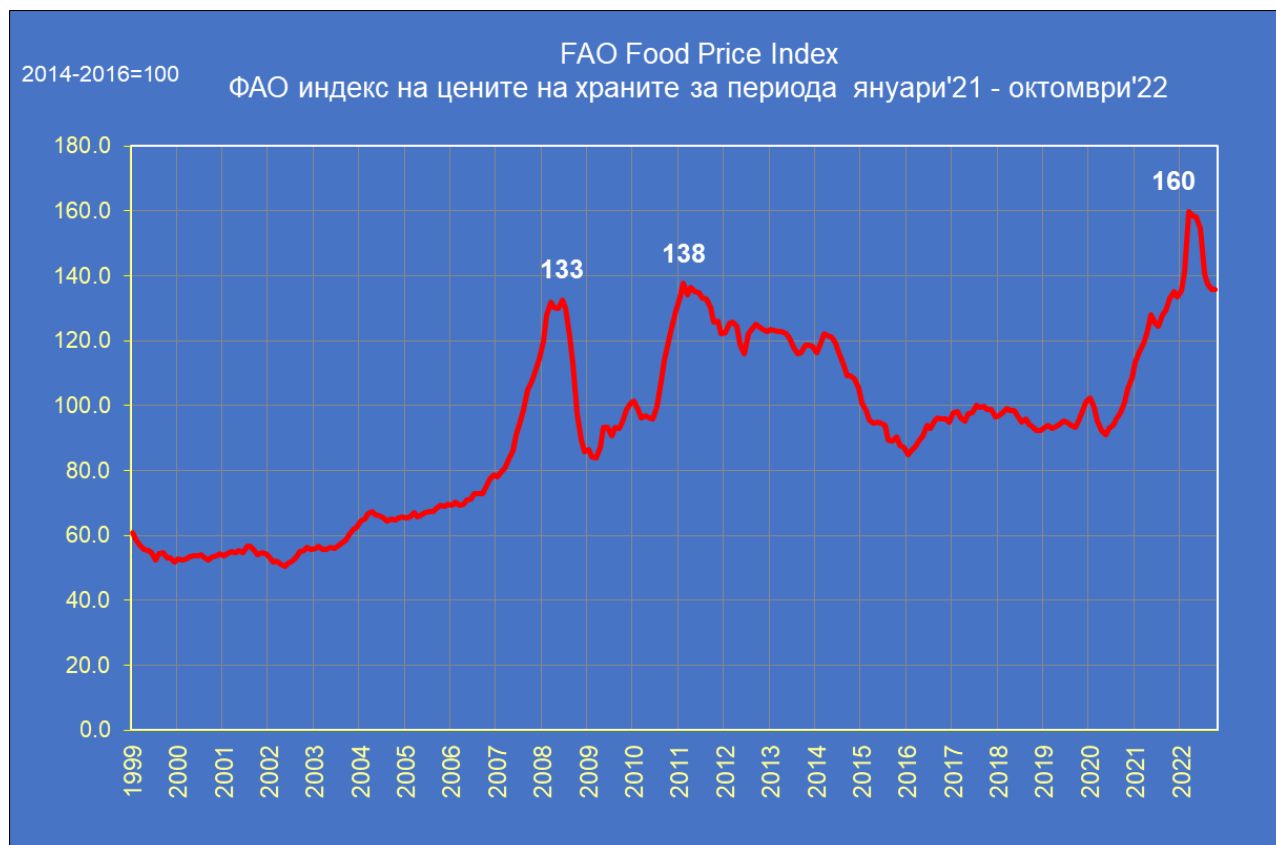
Средната стойност на индекса на цените на храните на ФАО през октомври е 135,9 пункта и остава практически непроменен спрямо септември. Индексите на цените на всички групи стоки, включени в този индекс - с изключение на зърнените култури - намаляват спрямо предходния месец. Ръстът на индекса на цените на зърното е съпътстван от спад в индексите на цените на растителните масла, млечните продукти, месото и захарта. Индексът на цените на храните се понижава с 23,8 пункта (14,9%) спрямо пиковата си стойност през март тази година, но този показател е с 2,7 пункта (2,0%) по-висок от същия месец на миналата година. Таблица 12, фигура 76, фигура 75

¹⁹ *Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

²⁰ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и меса.

фигура 75 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

фигура 76 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – октомври 2022 г.

- **Международни цени на зърнените култури**

Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО²¹ през октомври е 152,3 пункта, което е увеличение с 4,4 пункта (3%) спрямо септември и 15,2 пункта (11,1%) спрямо миналата година.

Спрямо предходния месец се наблюдава увеличение на световните цени на всички основни видове зърно.

Цените на пшеницата се повишават с 3,2%, главно поради продължаващата несигурност около Черноморската инициатива за зърно. Пазарното напрежение е подхранвано и от намаленото предлагане в Съединените американски щати след преразглеждане на прогнозите в посока на намаление за производството.

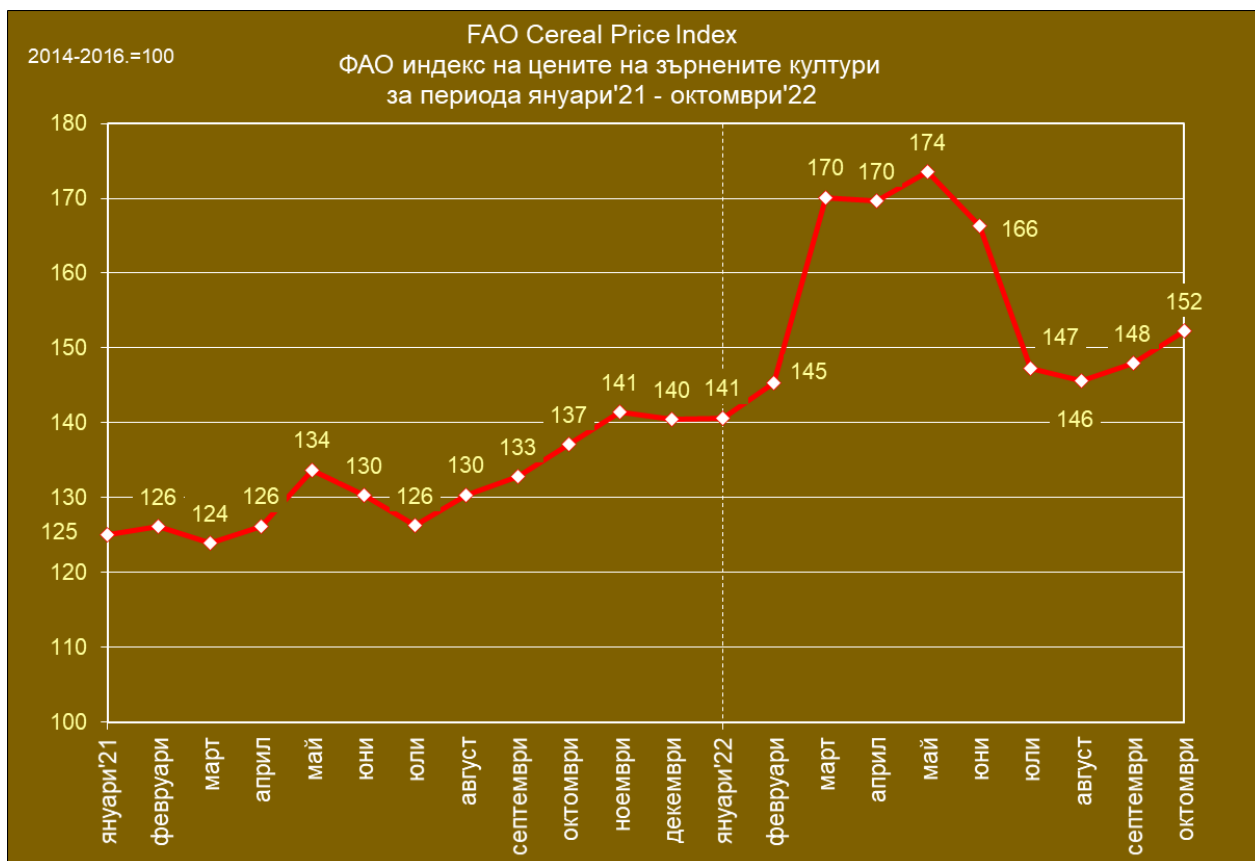
Световните цени на фуражното зърно се повишават с 3,5% спрямо предходния месец, като най-много е нараснала цената на царевичната - с 4,3%. Покачването на цените на царевичната се дължи на по-неблагоприятните перспективи за реколтата в Съединените американски щати и Европейския съюз, липсата на валежи по време на сезона на засаждане в Аржентина, както и несигурната перспектива за износа от Украйна.

През октомври, под влияние на поскъпването на царевичната, цените на соргото също се повишават с 3%.

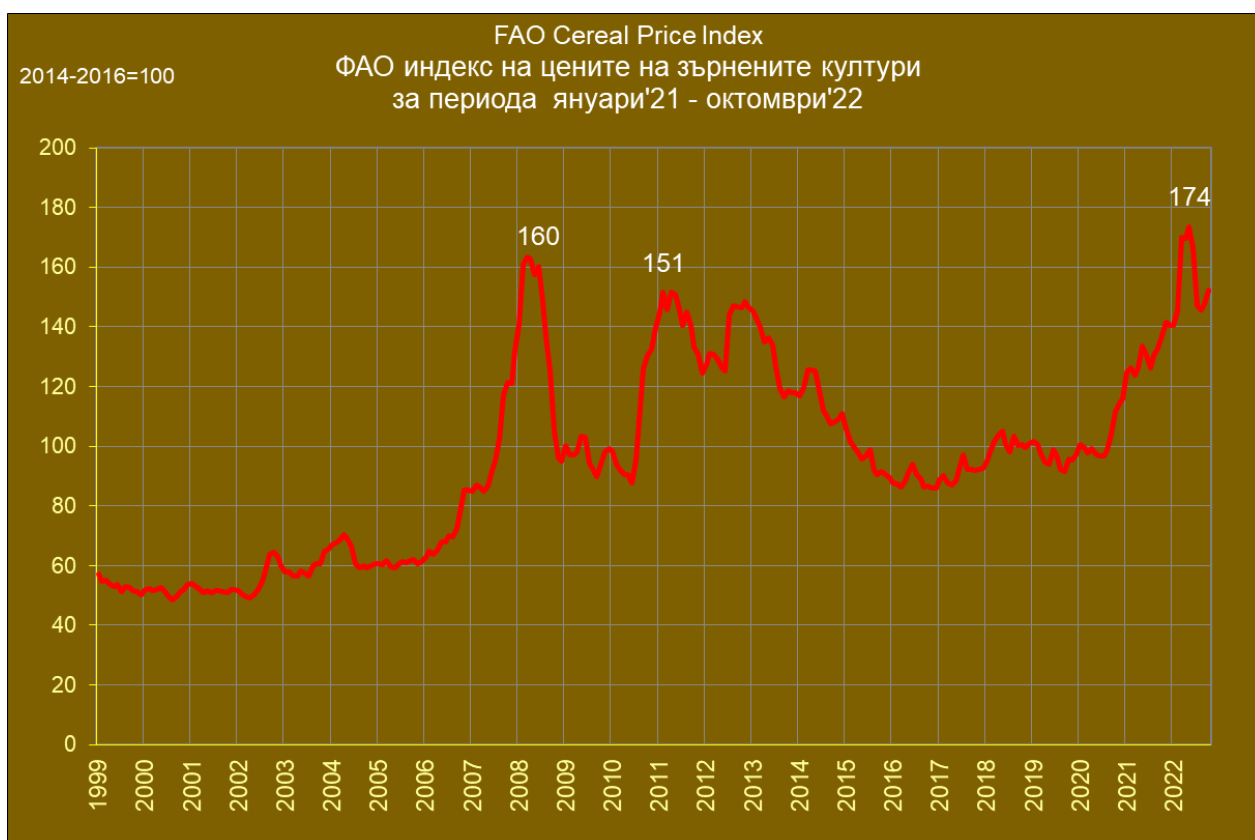
Световните цени на ечемика се повишават леко (0,3%), подпомогнати от увеличаването на предлагането в света във връзка с подобрените перспективи за реколтата в Европейския съюз.

Възходящата тенденция на световните цени на ориза продължава през месеца, тъй като основната част от новата реколта в азиатските страни все още не е започнала да навлиза на пазарите. Въпреки това, поради ограниченото търсене, цените са се увеличили само с 1,0% в сравнение с предходния месец. **Error! Reference source not found.**

²¹ В състава на този индекс влизат пшеницата, царевичната и ориза

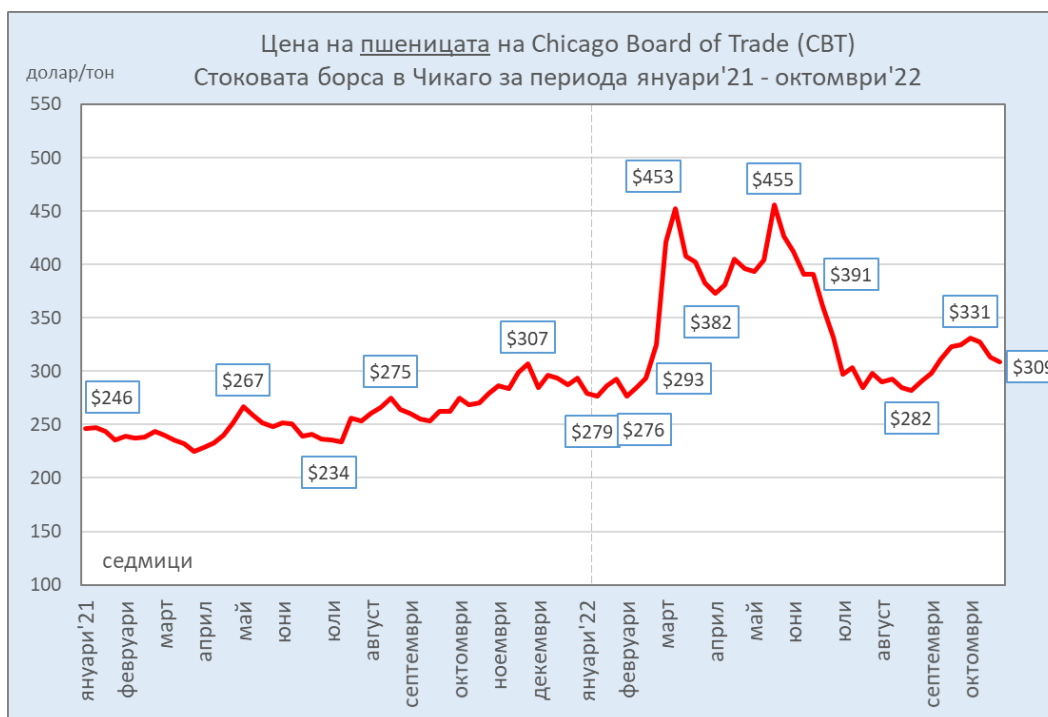
фигура 77 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'21-октомври'22

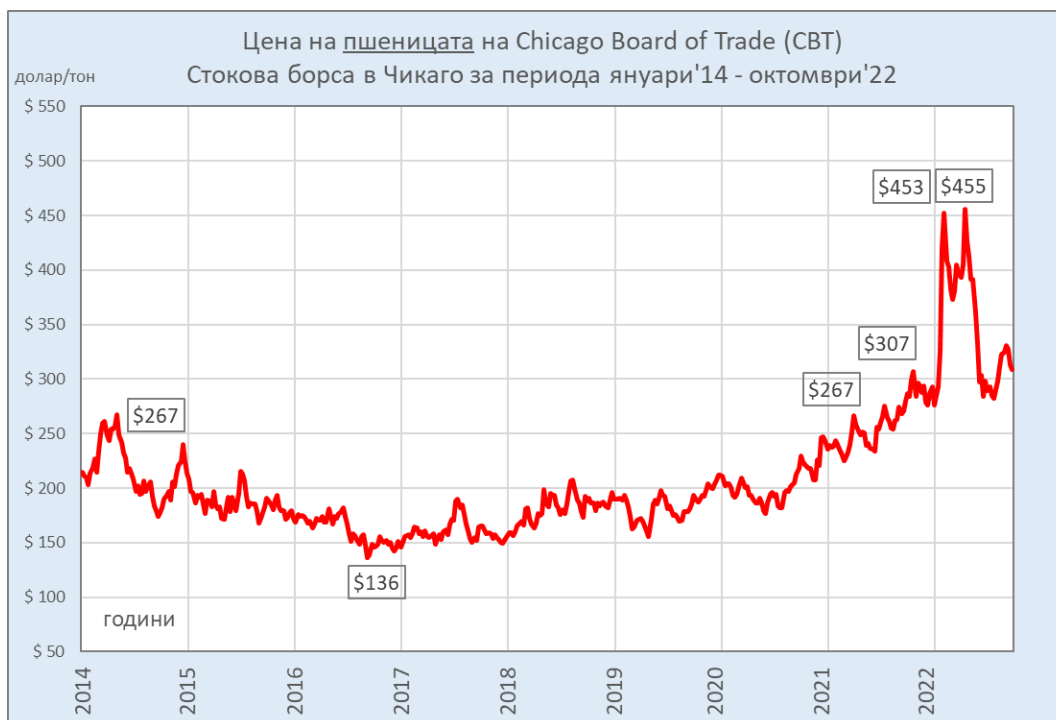
фигура 78 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99-октомври'22

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго²² през м. октомври стартира от ниво 331 долар/тон. През следващите седмици се наблюдава низходящ тренд и в края на месеца кривата стъпва на ниво от 309 долара.

В сравнение със същия период на миналата година средномесечната цена за месец октомври тази година е с 47 долара (17%) по-висока. *фигура 80* На най-ниски нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г. *фигура 79*

фигура 79 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'21–октомври'22

фигура 80 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–октомври'22

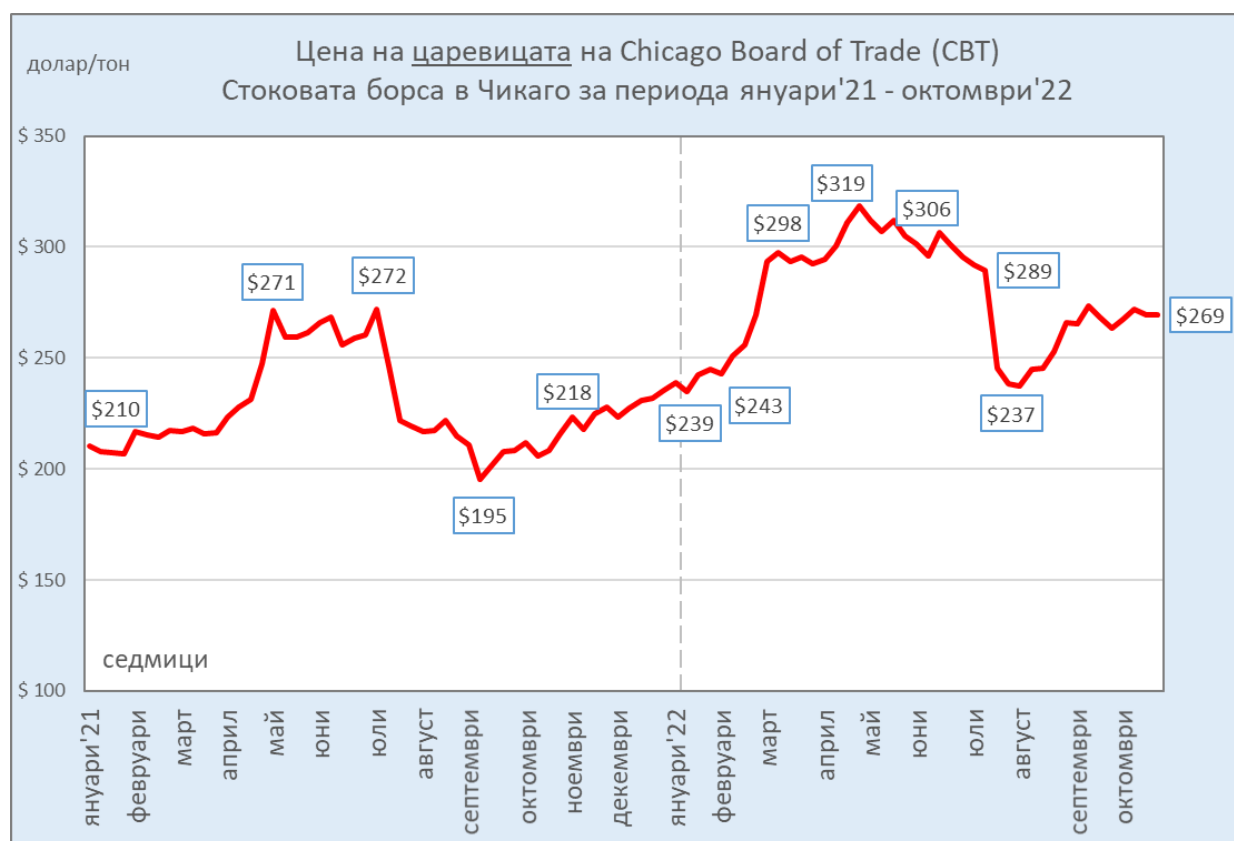
²² <https://www.cmegroup.com/>

Цената на царевичата на стоковата борса в Чикаго през първата седмица на юли 2021 г. достига пикови до онзи момент нива от 272 долар/тон. През следващите два месеца стойностите бележат рязък спад, но от началото на септември същата година трендът отново се обръща и се запазва и до април 2022 г., когато през последната седмица на месеца цената стъпва на ниво от 319 долара.

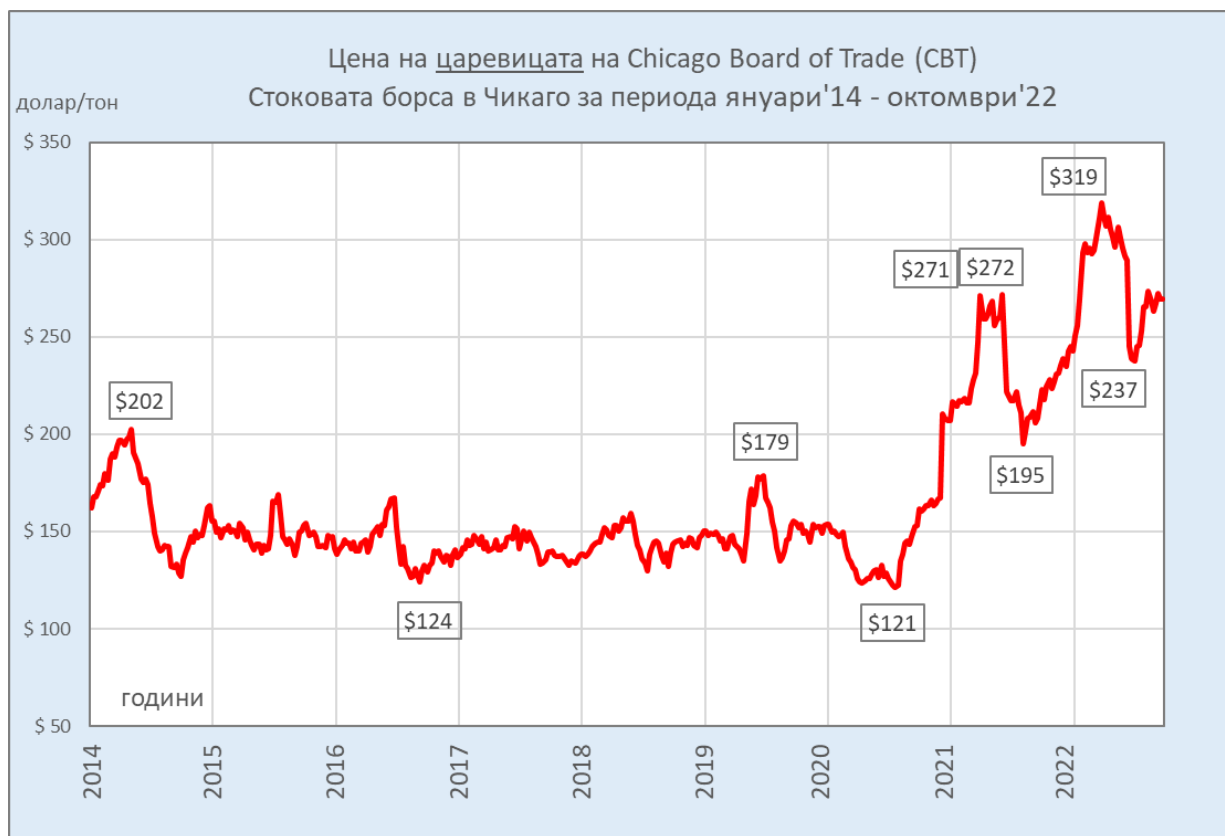
В началото на месец август 2022 г. кривата стартира от 237 долар/тон, след което стойностите започват да се покачват. В началото на септември кривата запазва възходящ тренд, след което цената пада и се връща на нивата от миналия месец. С известни отклонения в двете посоки, през октомври кривата се стабилизира около нивата от предходния месец.

На годишна база е отчетено поскъпване от 28,6% (60 пункта). *фигура 81*

Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите, достигнати през месеците април и юли 2021 г. През месец април настоящата година са достигнати нови пикови нива, които са най-високите, регистрирани през последните години. Най-ниските регистрирани нива са през лятото на 2020 г. *фигура 82*

фигура 81 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'21–октомври'22

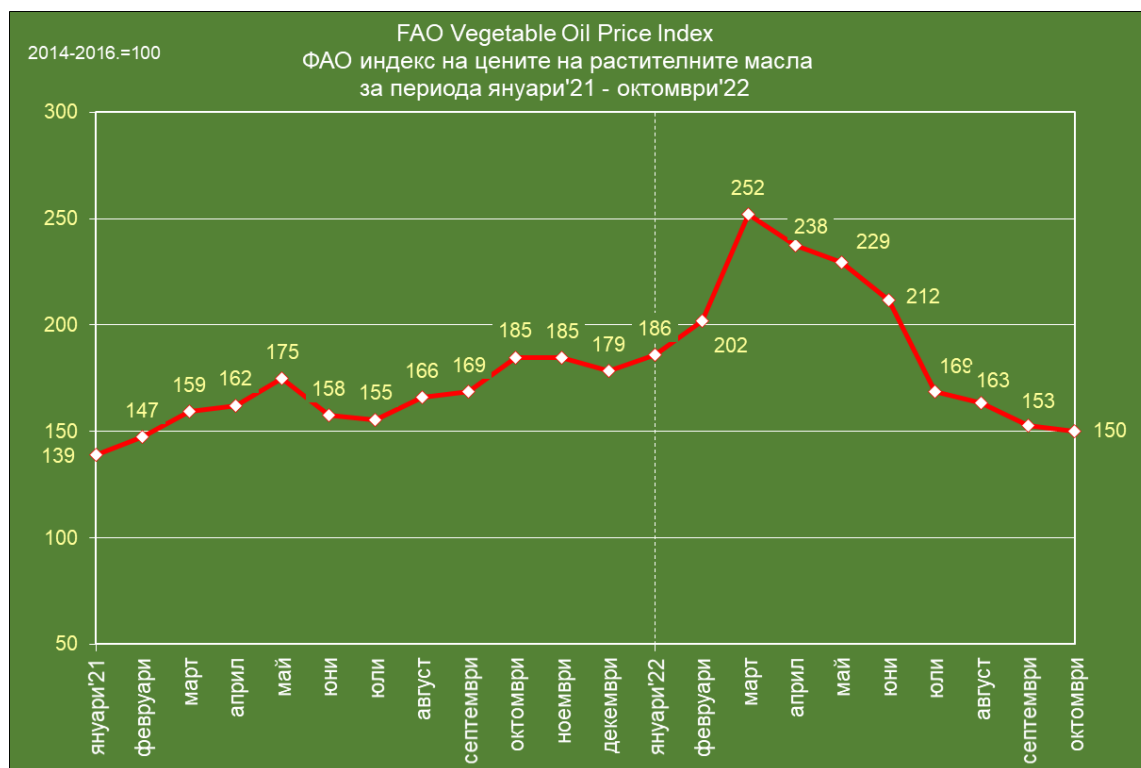
фигура 82 Цена на царевицата на Чикагската борса за периода януари'14–октомври'22

• **Международни цени на растителните масла**

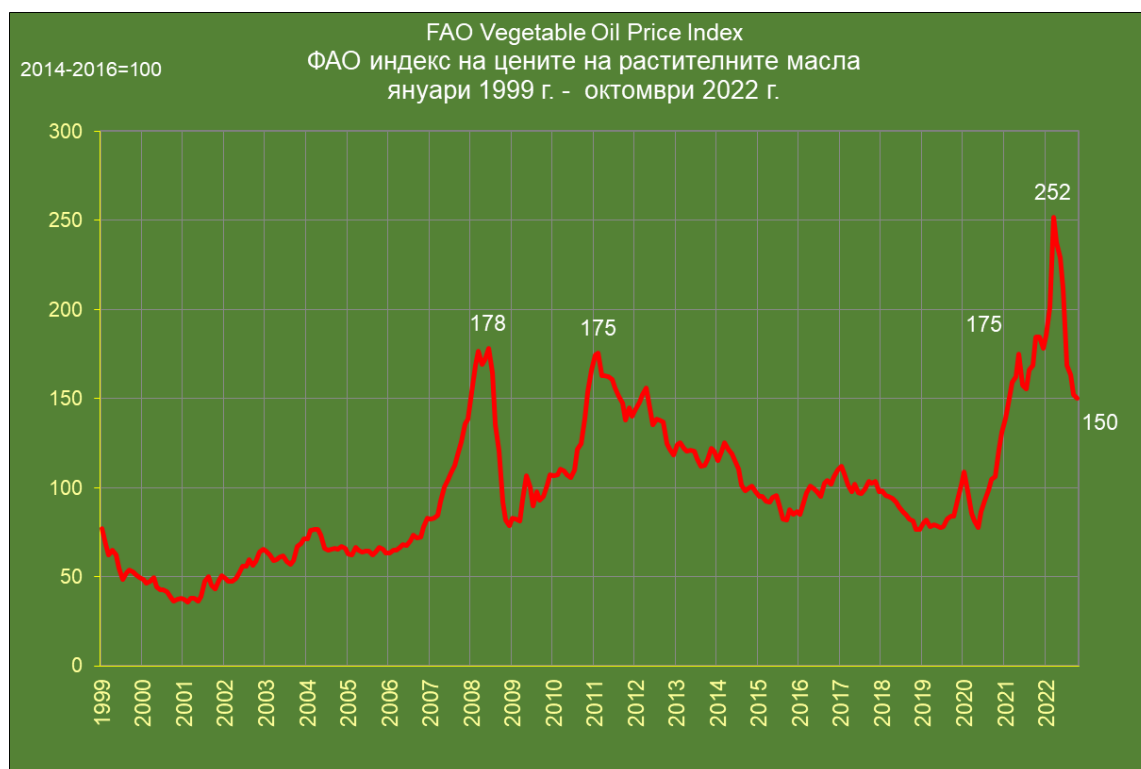
Индексът на цените на растителните масла на ФАО²³ през октомври е 150,1 пункта, което е спад от 2,4 пункта (1,6%) спрямо предходния месец и почти 20% спрямо същия период на миналата година. Продължителният спад на този индекс се дължи на спада на световните цени на палмово, соево и рапично масло, което в голяма степен компенсира ръста на котировките на слънчогледовото масло. През октомври световните цени на палмовото масло се понижават леко спрямо предходния месец, главно поради големи запаси, оставащи в Югоизточна Азия, въпреки опасенията за възможни неблагоприятни климатични условия в части от основните производствени региони. Световните котировки на соевото и рапичното масла падат поради очакваните големи обеми на предлагане през следващите месеци. Международните цени на слънчогледовото масло преминават към умерен ръст след непрекъснат спад през последните шест месеца. Това се дължи на несигурните перспективи за функционирането на експортния коридор от Украйна в среда на нарастващо геополитическо напрежение. *фигура 83*

²³ В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

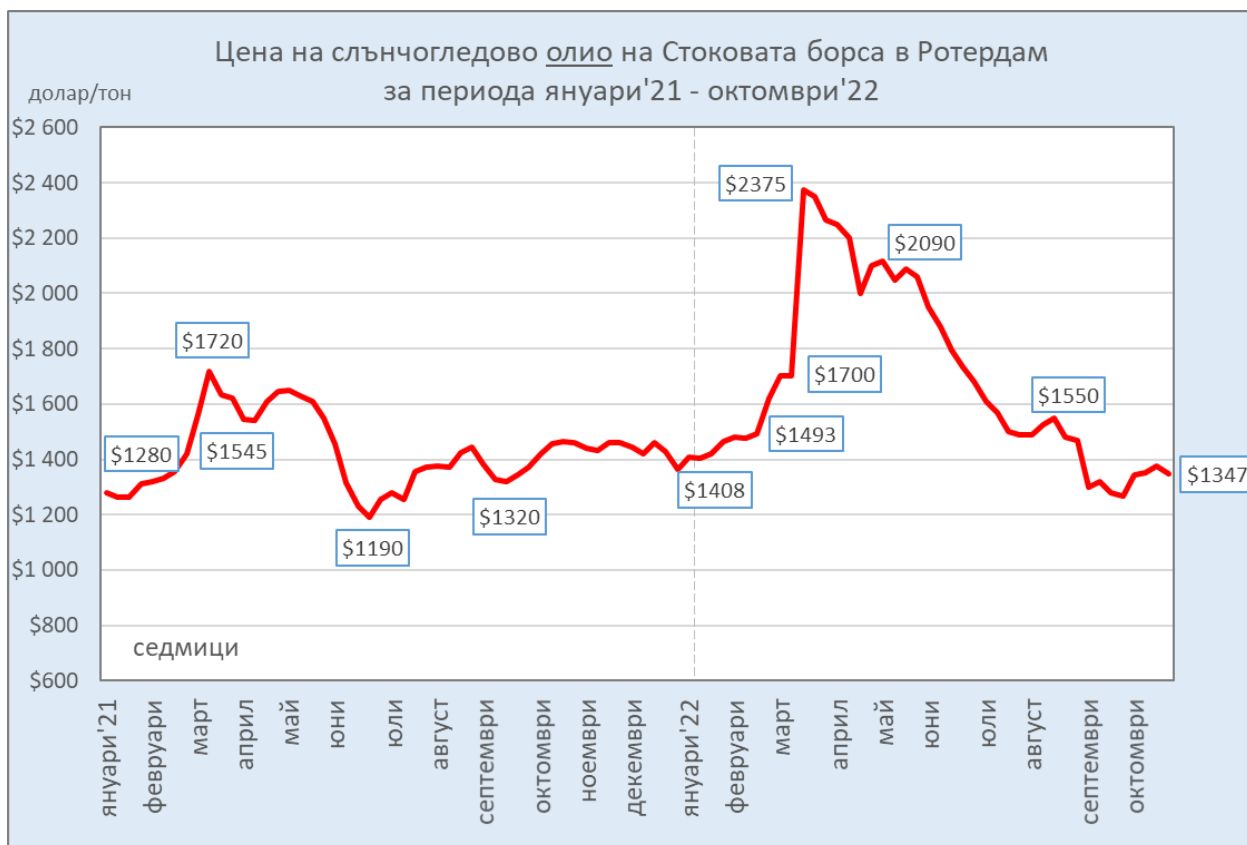
Преди достигане на пиковите стойности от март тази година (252 пункта), най-високите стойности на този индекс бяха през месец октомври 2021 г. (185 пункта), както и през 2008 г. (178 пункта). *фигура 84*

фигура 83 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'21 – октомври'22

фигура 84 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – октомври 2022 г.

фигура 85 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'21/октомври'22

От началото на годината цената на слънчогледовото олио на борсата в Ротердам²⁴ има плавен и устойчив възходящ тренд. В средата на месец март беше регистриран рязък скок на стойностите и на 21 март беше регистрирана най-високата цена от 2350 долар/тон.

След достигане на тези пикови стойности, кривата придобива плавен низходящ тренд.

През месец септември кривата продължава да се движи надолу и стъпва в края на месеца на ниво от 1268 долара.

В началото на месец октомври цената на олиото на борсата в Ротердам стартира от ниво от 1343 долара. През следващите две седмици се наблюдава ръст на стойностите, след което кривата отново тръгва надолу.

Спрямо пиковите стойности през март, в края на септември е отчетен спад от 43% (1028 долара).

На годишна база е регистрирано понижение на цената с 95 долара (6,6%).

фигура 85

²⁴ <https://commoprices.com/en/series/DF7PS/sunflower-oil-crude-ex-tank-rotterdam-global-market>

Най-високите стойности на олиото в Ротердам са регистрирани праз месец март 2022 г., като продължават да надвишават високите нива от 2021 г. *фигура 86*

фигура 86 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/октомври'22

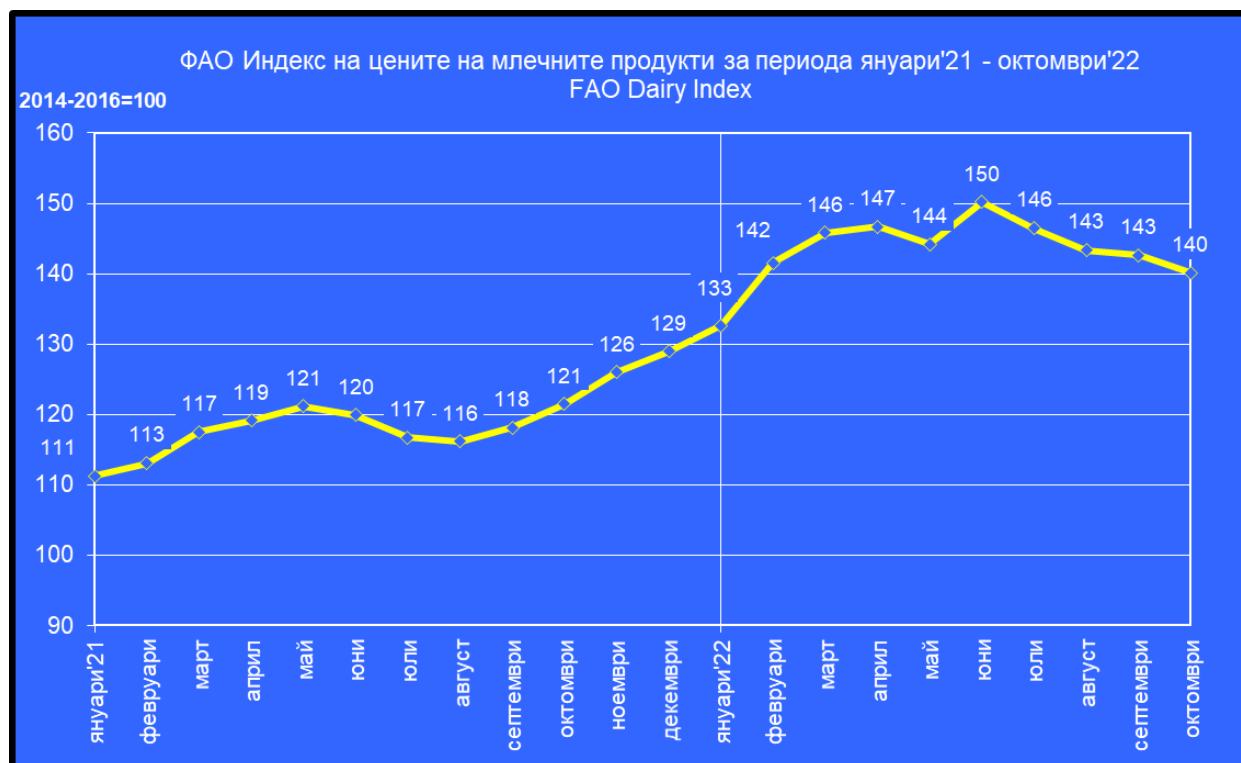
• **Международни цени на млечните продукти**

Индексът на цените на млечните продукти на ФАО²⁵ през октомври е 140,1 пункта и отбелязва спад от 2,5 пункта (1,7%) спрямо септември. Намалението на този индекс продължава четвърти пореден месец, но въпреки това стойността му е с 18,7 пункта (15,4%) по-висока от същия период на миналата година. През октомври световните цени на всички видове млечни продукти, включени в този индекс, се понижават. Този спад в цените на млечните продукти в световен мащаб се дължи на по-ниските от очакваното покупки от Китай и слабото търсене на спот договори, тъй като повечето страни вносителки задоволяват текущите си нужди. Друг фактор е влиянието на обезценяването на еврото спрямо щатския долар, а също така и несигурността на пазарите относно посоката на динамиката на търсенето на тези продукти. Търсенето на някои млечни продукти на други места в

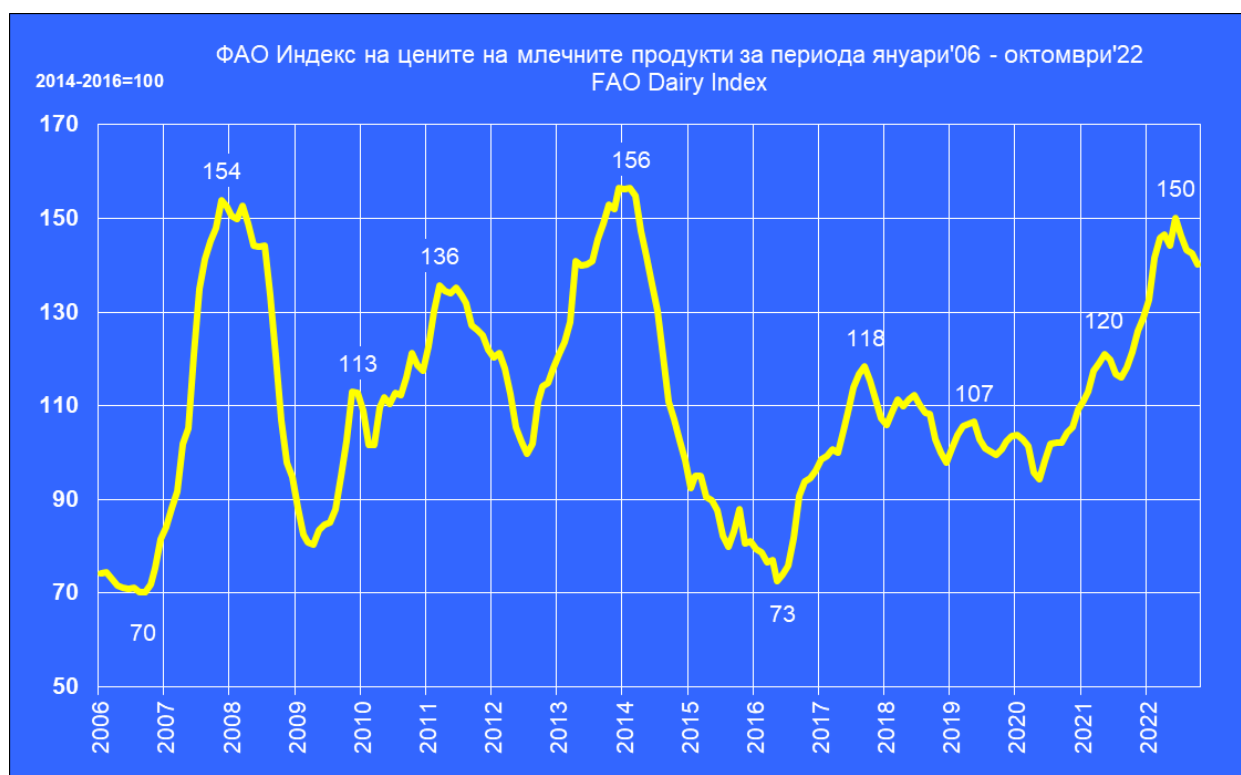
²⁵ В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

Азия обаче се е увеличило, което потенциално ще доведе до спад на цените.

фигура 88

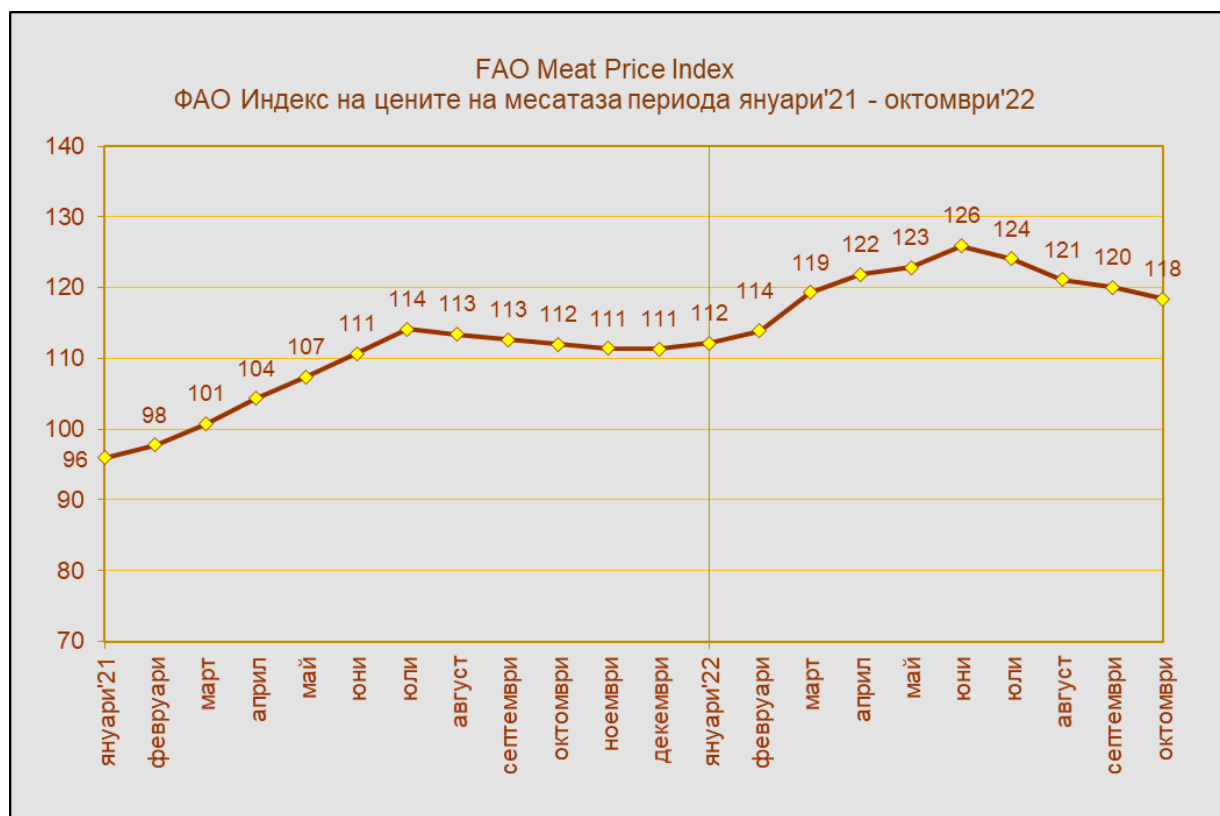

фигура 87 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'21 – октомври'22

фигура 88 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.

- Международни цени на месата

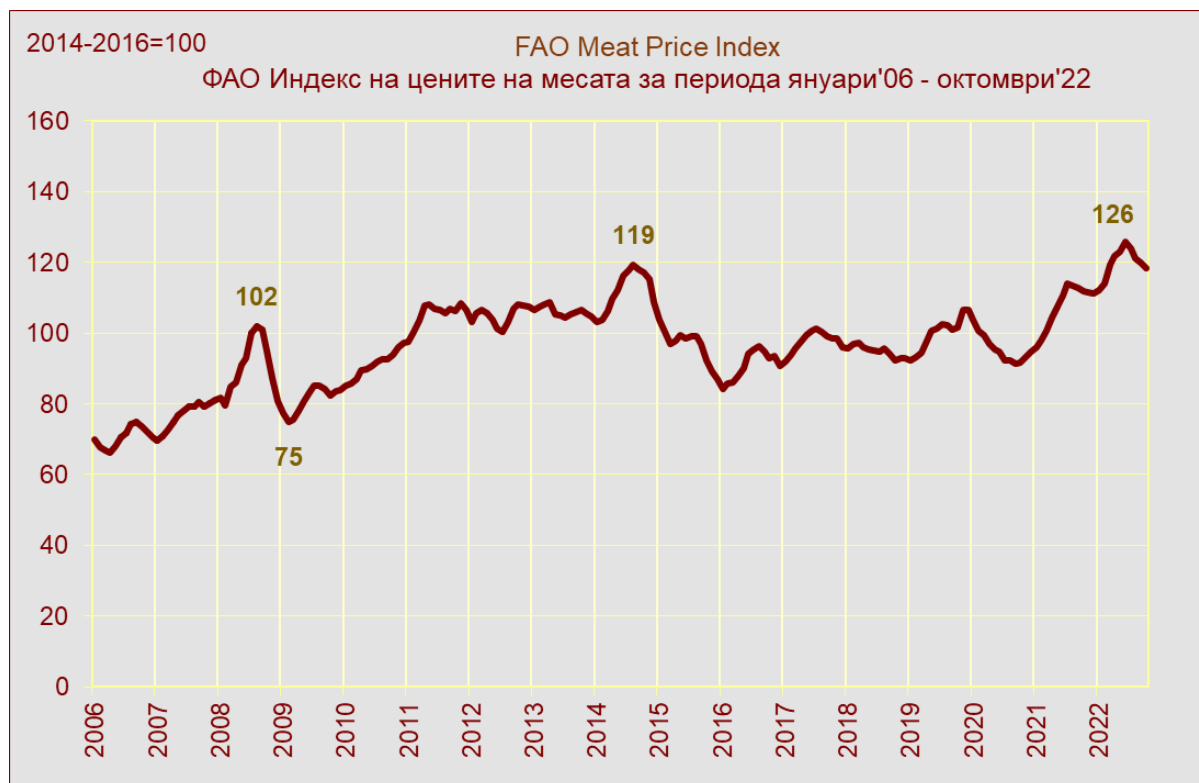
фигура 89 ФАО индекс на месата за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г

Стойността на Индекса на цените на месото FAO²⁶ през месец октомври е 118,4 пункта, което е спад от 1,6 пункта (1,4%) спрямо септември. За четвърти пореден месец продължава спадът на този индекс, което се отнася до световните цени на всички видове месо. В същото време стойността на този индекс все още е с 6,4 пункта (5,8%) по-висока от нивото от същия месец на миналата година. Световните цени на овнешкото месо се понижават най-вече поради динамиката на валутните курсове и поради сезонното увеличение на предлагането от страните от Тихия океан на фона на ограничените покупки от внос. Световните цени на свинското месо също падат значително в резултат на намаления световен внос, съчетан със слабото вътрешно търсене в някои от водещите страни производителки. В същото време цените на говеждото месо леко намаляват поради големите обеми на текущото предлагане и увеличаването на кланичните запаси, по-специално в Бразилия. Цените на домашните птици в световен мащаб продължават да се понижават за четвърти пореден месец, тъй като предлагането за износ изпреварва слабото световно търсене, въпреки производствените трудности във връзка с епидемиите от птичи грип и високите цени на фуража.

²⁶ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

фигура 89 Преди достигнатите през юни тази година пикови стойности (126 пункта), най-високите стойности, регистрирани за този индекс са през 2014 г. – 119 пункта.

фигура 90

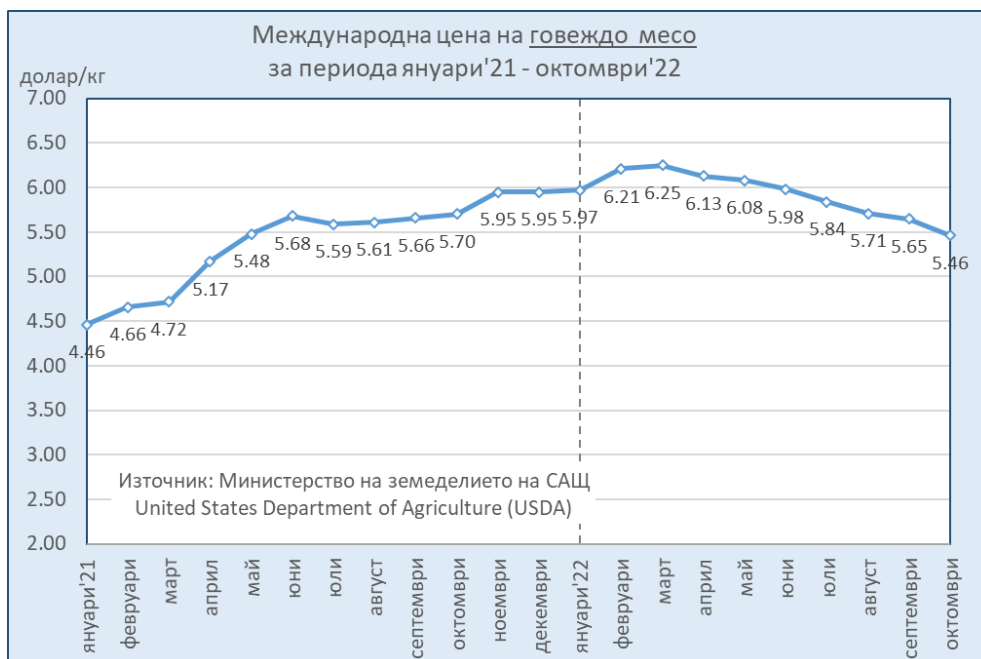

фигура 90 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – октомври 2022 г.

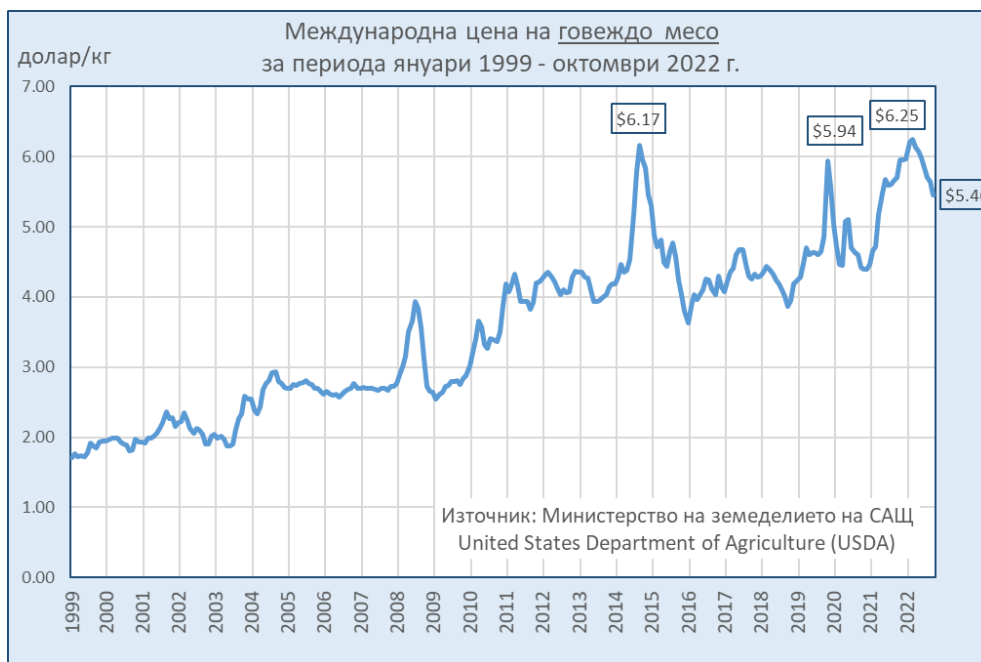
Наблюденията на цените на говеждото месо по данни на Министерство на земеделието на САЩ²⁷ показват стабилизиране на кривата около ниво от 6,15-6,20 долар/кг в периода февруари - април 2022 г. През май цената на говеждото стъпва на ниво от 6,08 долар/кг. В периода юни – октомври стойностите бележат спад и през октомври те са 5,46 долар/к, като са малко под нивото от същия месец на миналата година. *фигура 91*

При международната цена на говеждото месо се наблюдава пик на цената през 2014 г. (6,17 долар/кг). *фигура 92*

²⁷ United States Department of Agriculture (USDA); Министерство на земеделието на САЩ

фигура 91 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'21 – октомври'22

фигура 92 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'99 – октомври'22

Наблюденията на цените на свинското месо по данни на CME Group²⁸ показват, че от месец юни 2021 г. кривата има низходящ тренд, който се задържа и до края на декември, когато цената е 1,54 долар/кг.

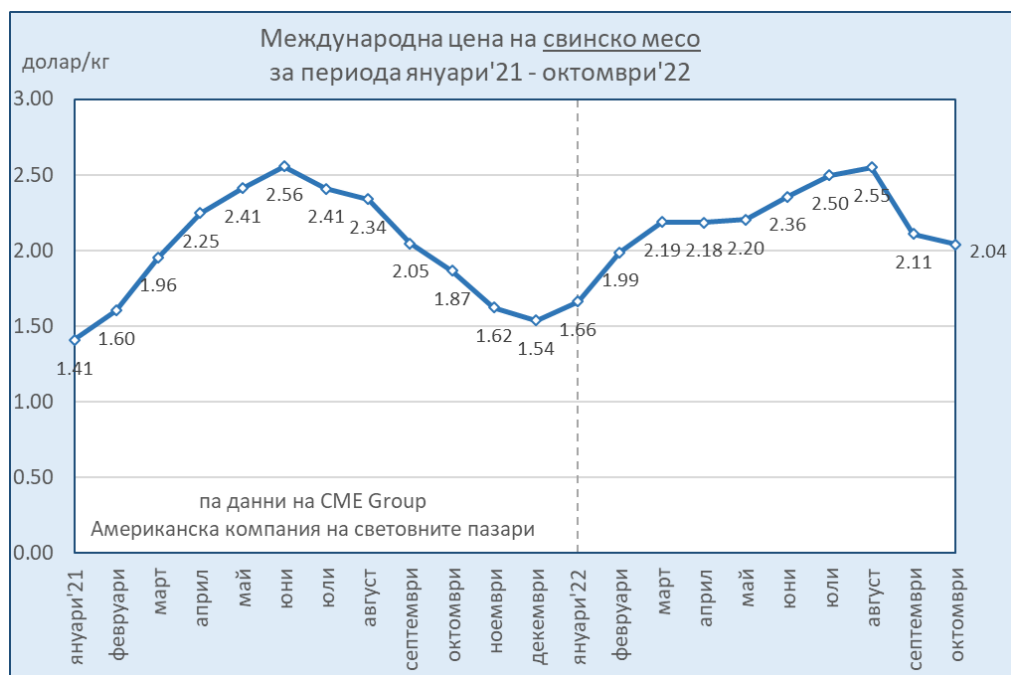
От месец януари настоящата година се заражда възходяща тенденция и през март цената стъпва на ниво от 2,19 долар/кг. Покачването на цената за този период е 52%.

²⁸ CME Group - американска компания на световните пазари

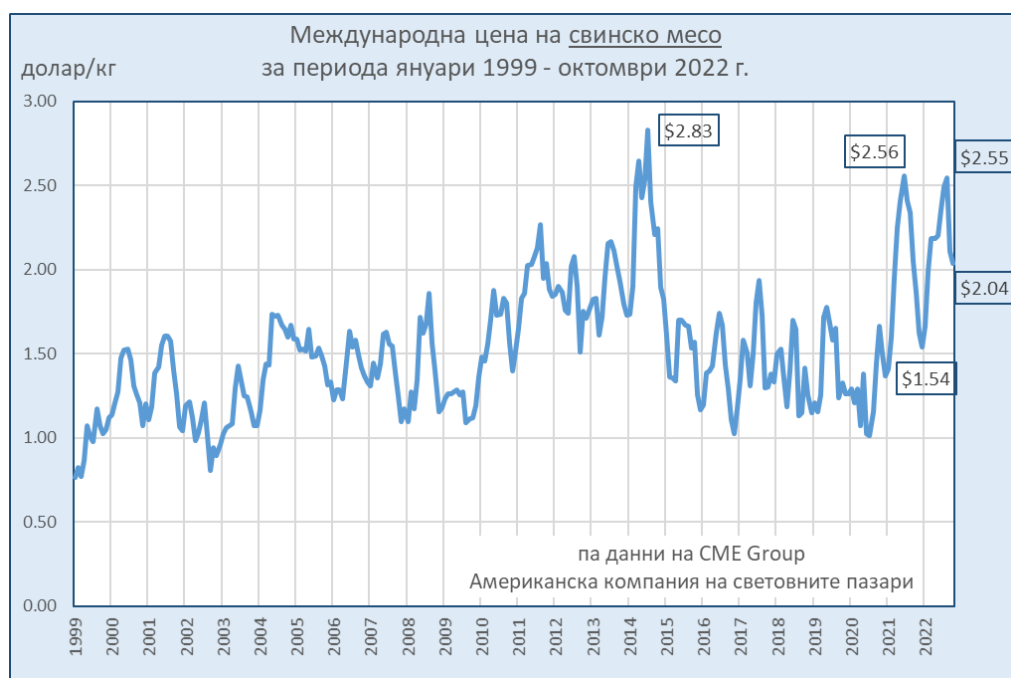
През месец април кривата се стабилизира, а от май си наблюдава зараждаща се възходяща тенденция и кривата стъпва на ниво от 2,20 долар/кг.

През юни, юли и август трендът се запазва и цената се покачва до ниво от 2,55 долара, но през септември трендът се обръща и цената се понижава до 2.11 долара. Ново понижение на стойностите е отчетено през месец октомври, когато кривата стъпва на ниво от 2,04 долара. и е малко над нивото от същия месец на 2021 г. *фигура 93*

Най-високите регистрирани цени за последните години са през 2014 г. – 2,83 долар/кг. *фигура 94*

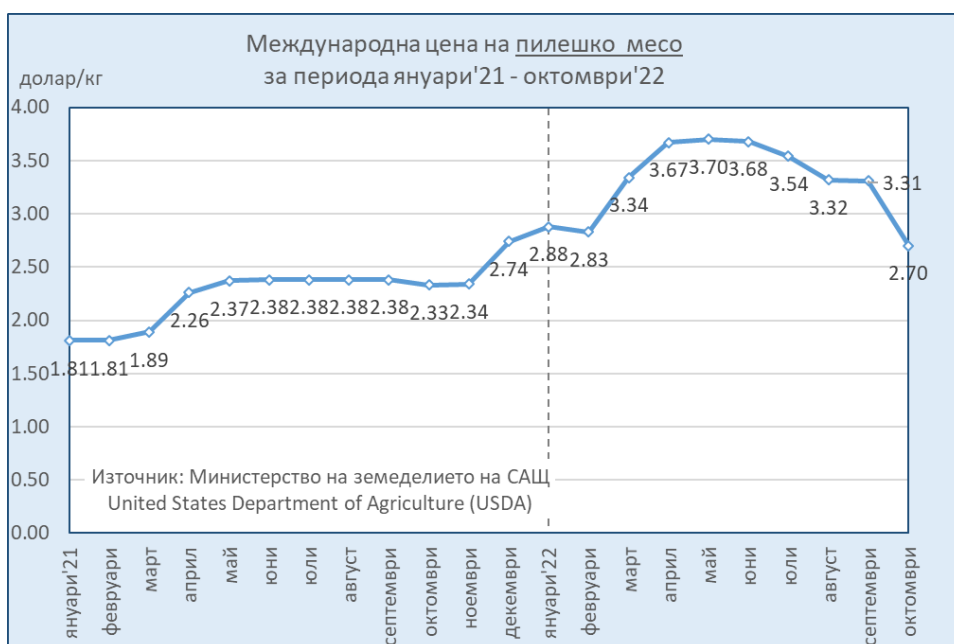

фигура 93 Международна цена на свинското месо на CME Group януари'21/ октомври'22

фигура 94 Международна цена на свинското месо на CME Group януари'99 /октомври'22

От месец февруари се заражда възходящ тренд на цената на пилешкото месо. По данни на Министерство на земеделието на САЩ през април цената е 3,67 долар/кг. Отчетеният ръст в сравнение с февруари е 30%, а покачването на стойностите на годишна база е 62%. През месец май цената се стабилизира и стъпва ниво от 3.70 долара. В резултат на поскъпването на пилешкото месо в периода февруари - април, цената му през април и май е на най-високото ниво за последните 20 години. Стабилизирането на кривата на цената на пилешкото месо продължава и през юни, а през юли и август цената започва да пада и стъпва на ниво от 3,32 долар/кг. През септември и октомври низходящият тренд се запазва и цената пада до 2,70 долар/кг. *фигура 95, фигура 96*

фигура 95 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'21/октомври'22

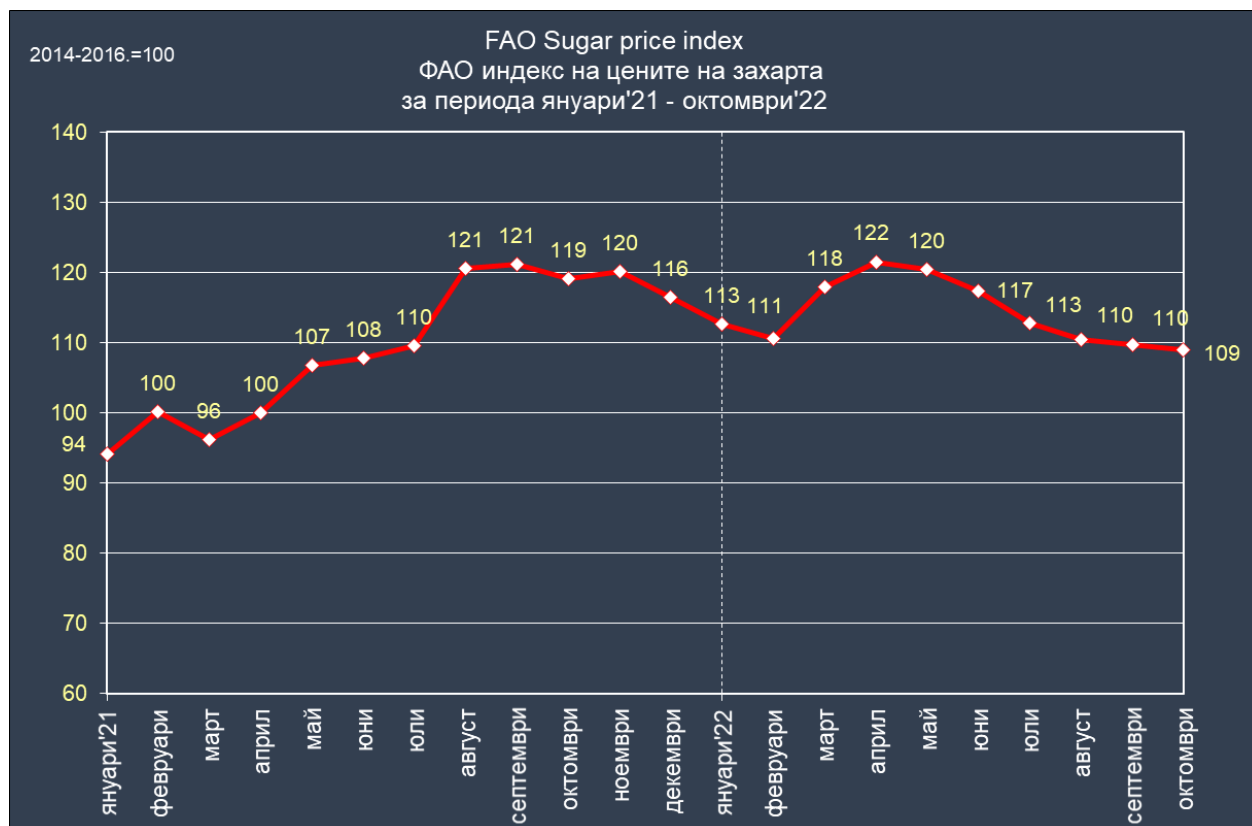
фигура 96 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'99/октомври'22

- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта FAO²⁹ през октомври е 109 пункта, което е спад от 0,7 пункта (0,6%) спрямо септември, но с 10,1 пункта (8,5%) по-висок от същия месец на миналата година.

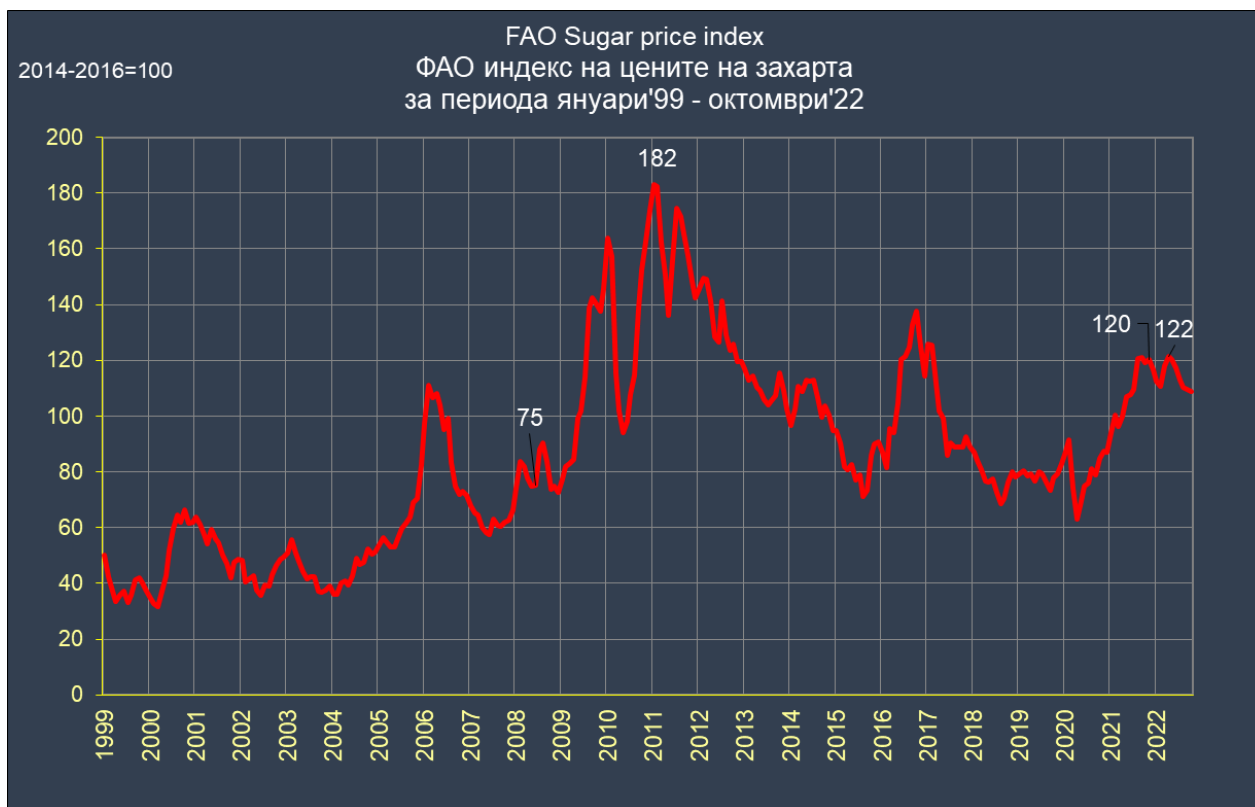
Спадът на световните цени на захарта през октомври е улеснен от благоприятната перспектива за доставките в света през сезона 2022-2023 г. и очаквания ръст на производството в Индия.

Въпреки това факторите, ограничаващи спада на цените в сравнение с миналия месец, са опасенията за забавяне на кампанията за прибиране на реколтата в Бразилия, поради дъждовете и по-късното начало на сезона в Индия. Силното търсене на внос, особено от Индонезия и Китай, както и нарастващите цени на етанола в Бразилия (което увеличи използването на захарна тръстика за производство на етанол) са допълнителни фактори, възпрепятстващи по-нататъшния спад на световните цени на захарта. *фигура 97, фигура 98*

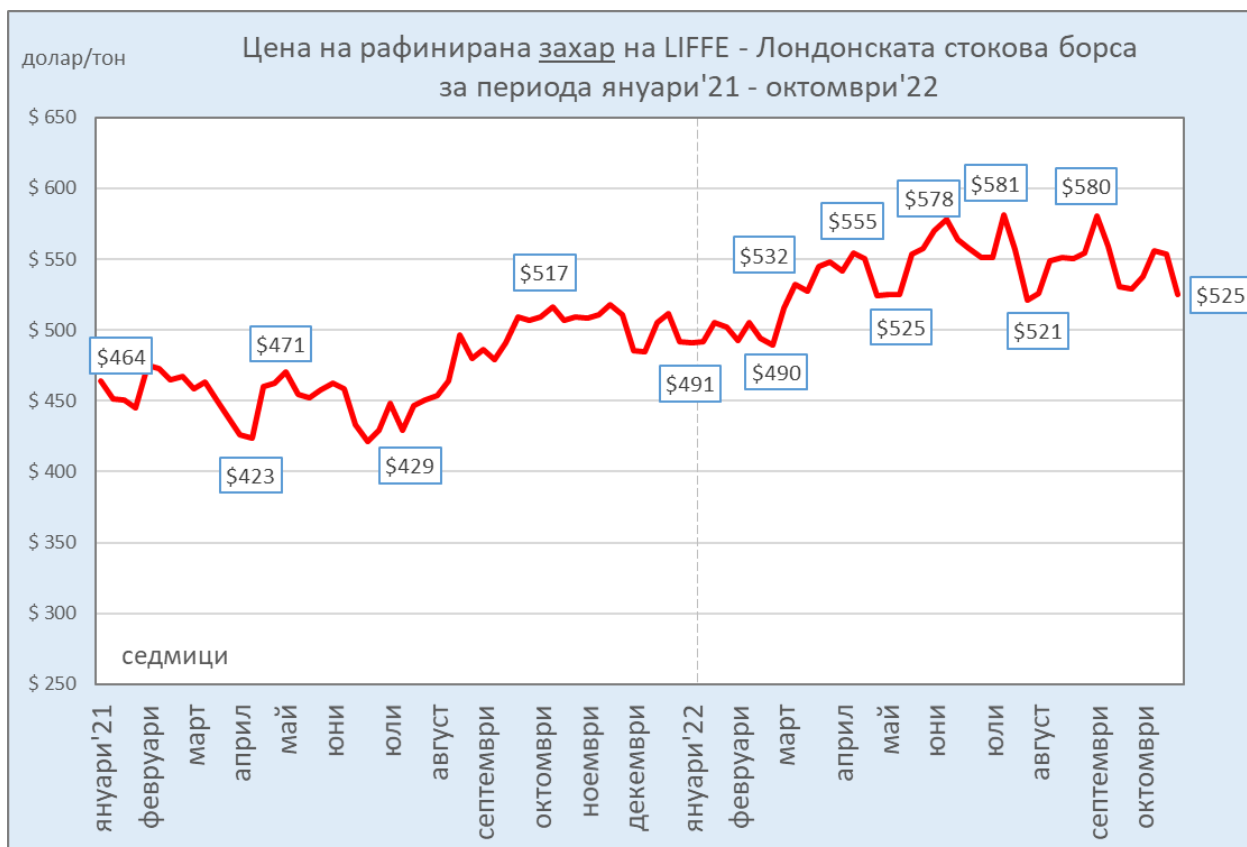

фигура 97 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2021 г. – октомври 2022 г.

²⁹ FAO Sugar price index

фигура 98 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – октомври 2022 г.

фигура 99 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'21 – октомври'22

През втората седмица на април цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса³⁰ достига до най-високото ниво от началото на годината - 555 долар/тон, като на 13 април цената е 563,40 долара. *фигура 100*

В началото на май цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса стартира от ниво 525 долара. Тази цена се задържа и през втората седмица, а през следващите две седмици се наблюдава покачване на стойностите.

В началото на юни цената на захарта е 570 долара и продължава да се покачва през втората седмица на месеца. От средата на юни цената започва да пада и през последната седмица стъпва на ниво от 551 долара.

Кривата през месец юли стартира от ниво 552 долара. През втората седмица е регистриран рязък, но краткотраен скок и от третата седмица кривата отново се стабилизирана на нивото от началото на месеца.

През втората седмица на месец август се наблюдава покачване на цената на захарта, като възходящият тренд се запазва до края на месеца.

В началото на септември цената на захарта стартира от ниво 580 долара. До края на месеца кривата има плавен и устойчив низходящ тренд и стъпва на ниво от 529 долара. Понижението спрямо началото на месеца е близо 9%.

Отново през първата седмица на октомври са отчетени по-високи стойности, които продължават през следващите две седмици на месеца. В края на периода цената на захарта отново бележи спад. Като цяло средномесечните цени на захарта през октомври са по-ниски от септември. *фигура 99*

След голямото покачване на цените през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г.

³⁰ <https://www.londonstockexchange.com/>

фигура 100 Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14 – октомври'22

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ